Ազգ
Azg armenian daily
19 ՅՈՒԼԻՍ 2002 ՈՒՐԲԱԹ 134 (2579)

Անդրեաս Գրոսը ճանաչում է չորս ցեղասպանություն 20-րդ դարում, այդ թվում՝ 1915 թ. Հայոց եղեռնը

ԲԱՔՈՒ, 18 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ԵԽԽՎ Ադրբեջանի դիտորդական խմբի համազեկուցող Անդրեաս Գրոսը Ադրբեջան կատարած այցի ժամանակ ասել է, որ ճանաչում է 1915 թ. Հայոց ցեղասպանությունը: Ինչպես հայտնել է Բաքվի «Լիդեր» հեռուստաընկերությունը, Ադրբեջանի հյուսիսային շրջաններ կատարած այցի ժամանակ Անդրեաս Գրոսը, ի պատասխան թղթակցի հարցի, ասել է, որ ճանաչում է 20-րդ դարում կատարված չորս ցեղասպանություն. 1915 թ. Հայոց ցեղասպանությունը Օսմանյան կայսրությունում, հրեական Հոլոքոստը, Կամբոջայի ցեղասպանությունը եւ թութսի ցեղի ոչնչացումը Ռուանդայում: Նա հրաժարվել է «ցեղասպանություն» որակել 1992 թ. Խոջալուի դեպքերը, ասելով, որ դա «սոսկ ջարդ» է:

ԻՐԱՎԻՃԱԿ

Հայաստանի ներկա տնտեսական իրավիճակը եւ հետագա խնդիրները

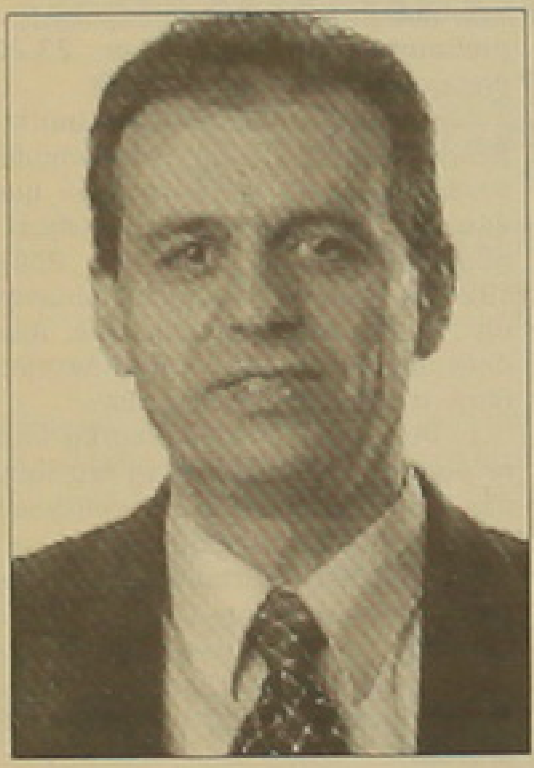

ԳԱՐԲԻՍ ԻՐԱԴՅԱՆ, ՄԱՀ-ի մշտական ներկայացուցիչ Հայաստանում

Հայաստանի տնտեսական կացությանն առնչվող այս ուսումնասիրությունը մեկ անգամ եւս փաստում է այստեղ առայժմ անլուծելի համարվող խնդիրների գոյությունը, որոնց տարբերաբար անդրադարձել ենք «Ազգի» էջերում: Դրանցից հիմնականը բնակչության կենսամակարդակի բարելավման չհանգեցնող տնտեսական աճի պարադոքսն է, բնակչության մեջ աղքատների տեսակարար կշռի հսկա թիվը, ինչը հետեւանք է Հայաստանում կոռուպցիայի բարձր աստիճանի: Միջազգային արժութային հիմնադրամի ներկայացուցչի այս հոդվածը փաստարկված պատասխան է վերջերս մեր բարձրաստիճան պաշտոնյաների արտահայտած այն տեսակետին, թե նկատվում են աղքատության նվազում եւ կենսամակարդակի որոշակի բարելավում: Հուսանք, որ այս փաստաթուղթը կսթափեցնի եւ գոնե զերծ կպահի նրանց ցանկալին իրականի տեղ ներկայացնելու գործելակերպից: – Խմբ.

Տնտեսական զարգացում

Ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակը 2001 թ. եւ 2002 թ. առաջին կիսամյակում բավարար է: Շարունակվում է կայուն տնտեսական աճը, որը կազմում է շուրջ 9 տոկոս՝ հիմնականում արդյունաբերական եւ շինարարական աճի շնորհիվ: Չնայած դրան, բնակչության մեծ մասի կենսամակարդակն էականորեն չի բարելավվել, եւ բնակչության գրեթե կեսը դեռեւս պատկանում է կարիքավորների խավին: Վերջին երկու տարիների ընթացքում սղաճի մակարդակն ամբողջությամբ վերահսկվում է, իսկ դրամի փոխարժեքը ընդհանուր առմամբ բավականին կայուն է: Արտահանման զգալի աճի շնորհիվ առեւտրային եւ արտաքին ընթացիկ հաշիվների դեֆիցիտը շարունակում է աստիճանաբար կրճատվել: Տարվա առաջին կիսամյակում որոշակի առաջընթաց արձանագրվեց հարկերի հավաքման գործընթացում: Սակայն բյուջետային ապառքների պաշարը դեռեւս բարձր է, կազմելով շուրջ 80 միլիոն ամերիկյան դոլար կամ ՀՆԱ-ի 3,5 տոկոսը:

Տես ➧ էջ 4

ՀԱՄԱՌՈՏ

Թուրքիայի նախապայմաններից մեկը Հայոց ցեղասպանությունը չճանաչելն է

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 18 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ: Ըստ «Անատոլու»-ի, Իրաքի դեմ ԱՄՆ-ի ծրագրերին աջակցություն ցուցաբերելու նախապայմանների թվում այլ հարցերի հետ մեկտեղ Թուրքիան նշել է նաեւ Հայոց ցեղասպանության չճանաչման խնդիրը: Մասնավորապես նշվում է, թե վարչապետ Էջեւիթը ԱՄՆ պաշտպանության նախարարի տեղակալ Վուլֆովիցին ասել է, թե Անկարան չի ցանկանում, որ Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցը կրկին դառնա Կոնգրեսի քննարկման առարկա:

Պուտինը եւ Շիրակը Սոչիում են հանդիպում

ՍՈՉԻ, 18 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը չորեքշաբթի երեկոյան ժամանել է Սոչի, որտեղ հուլիսի 19-20-ը կկայանա նրա ծրագրված հանդիպումը Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի հետ: Այս մասին «Գազետա.ռու»-ին հայտնել է Ռուսաստանի Դաշնության նախագահի մամլո քարտուղար Ալեքսեյ Գրոմովը: Ըստ նրա, հինգշաբթի նախագահը մի շարք աշխատանքային հանդիպումներ է ունենալու:

Կանցլեր Շրյոդերը պաշտոնազրկեց իր պաշտպանության նախարարին

Գերմանիայում խորհրդարանական ընտրություններին ընդամենը 10 շաբաթ մնացած, կանցլեր Շրյոդերը երեկ պաշտոնազրկեց իր կաբինետի պաշտպանության նախարար Ռուդոլֆ Շարփինգին՝ նրան մեղադրելով կաշառակերության մեջ: Վերջինս պնդելով, որ ինքն անմեղ է եւ իրեն վերագրվող 70 հազար դոլարի «պակասորդը» մինչեւ իր պաշտոնավարության սկիզբն է պատահել, հրաժարվում է հրաժարական ներկայացնել: Այսուհանդերձ, Շարփինգը հայտնի է տարբեր գայթակղություններով: Մի քանի շաբաթ առաջ գերմանական թերթերը տպագրել էին սիրուհու հետ լողավազանում նրա մտերմիկ հանդիպման լուսանկարները:

Շվիմերը օգոստոսին կայցելի Ադրբեջան

ԲԱՔՈՒ, 18 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Օգոստոսի վերջին Եվրոպայի խորհրդի գլխավոր քարտուղար Վալտեր Շվիմերը կայցելի Ադրբեջան: Դիվանագիտական աղբյուրների տեղեկատվությամբ, այցի ընթացքում նա հանդիպումներ կունենա նախագահ Հեյդար Ալիեւի, միլի Մեջլիսի նախագահ Մուրթուզ Ալեսքերովի, ԵԽԽՎ-ում երկրի պատվիրակության անդամների հետ: Հանդիպումների ընթացքում կքննարկվեն Եվրոպայի խորհրդի հանդեպ Ադրբեջանի պարտավորությունների կատարման հարցերը, հայ-ադրբեջանական հակամարտության կարգավորման ուղիները, այլ հարցեր: Ինչպես հիշեցնում է Բաքվի «525» թերթը, ԵԽ գլխավոր քարտուղարի այցը Ադրբեջան պետք է կայանար դեռեւս ապրիլին:

Ուզբեկստանը չի մասնակցի ՎՈՒՈՒԱՄ գագաթաժողովին

ՏԱՇՔԵՆԴ, 18 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ուզբեկստանը չի մասնակցի հուլիսի 19-20-ը Յալթայում նախատեսված ՎՈՒՈՒԱՄ գագաթաժողովին: Այդ լրատվությունը «Նովոստի» գործակալությանը հինգշաբթի հաղորդել են Ուզբեկստանի արտաքին գործերի նախարարությունում: Տվյալ փուլում Ուզբեկստանը կասեցրել է իր մասնակցությունը ՎՈՒՈՒԱՄ միջոցառումներին: Սակայն ԱԳՆ-ում նշել են, որ «հանրապետությունը ուշադիր կհետեւի իրադարձությունների զարգացմանը այդ միավորման մեջ: Ուզբեկստանը կարեւոր նշանակություն է տալիս բարեկամական, փոխշահավետ երկկողմ հարաբերությունների ամրապնդմանը Ադրբեջանի, Վրաստանի, Մոլդովայի եւ Ուկրաինայի հետ:

Թբիլիսիում առեւանգվել է հայտնի գործարար Թեմուր Դաթիկաշվիլին

ԹԲԻԼԻՍԻ, 18 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թբիլիսիում կորել է, իսկ ավելի ճիշտ՝ առեւանգվել, հայտնի բիզնեսմեն, բասկետբոլի «Վիտա» ակումբի նախկին նախագահ Թեմուր Դաթիկաշվիլին: Ենթադրվում է, որ նա առեւանգվել է փրկագին կորզելու նպատակով: Այս մասին չորեքշաբթի հաղորդել է տեղի հեռուստատեսությունը: Վերջին անգամ բիզնեսմենին տեսել են Թբիլիսիի խաղատներից մեկում:

Հունաստանում ձերբակալվեցին ահաբեկչական խմբի անդամներ

Հունաստանի անվտանգության մարմիններին վերջապես հաջողվեց ձերբակալել «Նոյեմբերի 17» անունով ծանոթ ահաբեկչական խմբի անդամներից մի քանիսին: Ձերբակալվածների մեջ է խմբի «ուղեղը» համարվող Ալիաս Միխալիսը: Խմբի անդամները 1970-ական թթ.-ից ի վեր Հունաստանում սպանել են 23 մարդ եւ հեղինակ են ավելի քան 100 ոճիրների: Սպանվածներից եւ ոճրափորձի ենթարկվածներից շատերն օտարերկրյա դիվանագետներ են: Նրանցից վերջինը Հունաստանում Մեծ Բրիտանիայի դեսպանատան զինվորական կցորդ Ստեֆան Սաունդըրզն է, որն սպանվել էր իր ավտոմեքենայում: Նույն խմբին են վերագրվում նաեւ դիվանագիտական ինքնաշարժերի բազմաթիվ պայթեցումները, որոնց շարքում՝ մոտավորապես 2 տարի առաջ Հունաստանում Հայաստանի նախկին դեսպան Արման Կիրակոսյանի ինքնաշարժը: Աթենքի օլիմպիական խաղերին 2 տարի է մնացել, եւ հունական ոստիկանության ապահովական այս գործողությունը գոհունակությամբ ընդունվեց տարբեր երկրների կողմից:

Թբիլիսիում բացվել է «Կրոնը Կովկասում. համագործակցություն հանուն խաղաղության» միջազգային խորհրդաժողովը

ԹԲԻԼԻՍԻ, 18 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր Թբիլիսիում բացվել է «Կրոնը Կովկասում. համագործակցություն հանուն խաղաղության» միջազգային խորհրդաժողովը: Ինչպես «Փրայմ նյուսին» հայտնել են Վրաստանի էթնիկական եւ եկեղեցական հարաբերությունների կենտրոնում, խորհրդաժողովը Վրաստանի կառավարության հովանավորության ներքո տեղի կունենա համայն Վրաց պատրիարք-կաթողիկոս Իլիա Երկրորդի եւ Կովկասի մահմեդականների վարչության նախագահ Շեյխ ուլ Իսլամ Ալլահշյուքյուր Փաշա զադեի օժանդակությամբ:

Խորհրդաժողովի աշխատանքին մասնակցում են Վրաստանի Ուղղափառ եկեղեցու, Կովկասի Մահմեդականների վարչության, Հայաստանյայց Առաքելական եկեղեցու, Ռուսաստանի Ուղղափառ եկեղեցու, Կովկասում Հռոմի Կաթոլիկ եկեղեցու ներկայացուցչության, Կովկասի հրեական համայնքի, Վրաստանի Ավետարանական-Բապտիստական եկեղեցու, Ավետարանական-Լյութերական եկեղեցու, միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ, գիտնականներ եւ փորձագետներ Հայաստանից, Ադրբեջանից, Իրանից, Թուրքիայից, Քուվեյթից, ԱՄՆ-ից:

Երկօրյա համաժողովի մասնակիցները գնահատական կտան Կովկասում տեղի ունեցող գործընթացներին եւ կքննարկեն Կովկասի հակամարտությունների կարգավորման համար կրոնի ներուժի օգտագործման հարցերը:

Խորհրդաժողովում կընդունվեն պաշտոնական հաղորդագրություն, ինչպես նաեւ դիմում՝ ուղղված Կովկասի ժողովուրդներին եւ տարածաշրջանի պետությունների ղեկավարներին:

ՀԱՄԱՏԵՂ ԱՍՈՒԼԻՍ

Եվրոպական կառույցները շտապողական դիրքորոշում ունեն ԼՂ խնդրի կարգավորման հարցում

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

«Ե՛վ Երեւանում, ե՛ւ Բաքվում մենք խոսեցինք ԼՂ հակամարտության կարգավորման խնդրի շուրջ: Եվ հայտնեցինք մեր դիրքորոշումը. որքան արագ լուծվի խնդիրն, այնքան՝ լավ: Այլապես այս վիճակը բացասաբար է անդրադառնում տարածաշրջանի զարգացման վրա: Չեմ կարծում, թե այս այցի արդյունքում կորցրի հույսս ԼՂ խնդրի արագ կարգավորման առումով», երեկ մեր մայրաքաղաքում նշեց Լյուքսեմբուրգի փոխվարչապետ, արտգործնախարար Լիդի Փոլֆերը՝ ՀՀ արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի հետ տված համատեղ մամլո ասուլիսում:

Եվրոպական կառույցները կարծես շտապողական դիրքորոշում են որդեգրել վերջերս ԼՂ խնդրի առումով: Եվրախորհրդի գլխավոր քարտուղար Վալտեր Շվիմերը եւս վերջերս Հայաստան կատարած իր այցի ժամանակ հարցի կարգավորման արագացման կոչ էր անում:

Տես ➧ էջ 2

Հնարավո՞ր է ավելի սերտ համագործակցություն:

ԱԶԳ

Իտալիան որպես միջնորդ հանդես կգա, եթե հրավիրվի

Երեկ Լյուքսեմբուրգի արտգործնախարարից զատ մեր երկիրը հյուրընկալել էր եվրոպական բարձրաստիճան պաշտոնյա եւս մեկ տիկնոջ՝ Իտալիայի փոխարտգործնախարար Մարգարիտա Բոնիվերին, որը նախապես եղել էր Վրաստանում եւ Ադրբեջանում։ Եվ քննարկումների գլխավոր թեմաներից մեկը դարձյալ ԼՂ հակամարտության կարգավորումն էր։ Մեկնաբանելով Բաքվում արած իր հայտարարությունը, թե Իտալիան պատրաստ է աջակցել ԼՂ հակամարտության կարգավորմանը, տկն Բոնիվերն ասաց. «Իտալիան պատրաստ է որպես միջնորդ հանդես գալ որեւէ երկրում, որտեղ խաղաղության հաստատման խնդիր կա եւ հատկապես ԼՂ հակամարտության կարգավորման գործընթացում, եթե հրավիրվի»։ Տկն Բոնիվերը հավաստեց նաեւ, թե իրենց դիրքորոշումը խնդրի միանշանակ բանակցային կարգավորման առումով նույնանում է Եվրամիության տեսակետի հետ։ Ի դեպ, տկն Բոնիվերն այստեղ էր ոչ միայն Հայաստան-Իտալիա երկկողմ հարաբերությունները խթանելու համար, այլեւ որպես Եվրամիության ապագա նախագահող երկրի ներկայացուցիչ։

Հաջորդ տարվա հունիսից Իտալիան կստանձնի ԵՄ նախագահությունն, ու այդ հեռանկարով փոխարտգործնախարարի այցն այս տարածաշրջանի երեք երկրներ, ծանոթացական բնույթ էր կրում։

Վերադառնալով երկկողմ փոխգործակցությանը, թե Մարգարիտա Բոնիվերը, թե Վարդան Օսկանյանը նշեցին, որ սկզբունքային, կոնկրետ պայմանավորվածություններ են ձեռք բերվել տնտեսական եւ հատկապես մշակութային ոլորտում լուրջ համագործակցության խթանման վերաբերյալ։ «Ես այսօր եղա Մարալիկում մեր կառավարության աջակցությամբ կառուցված հիվանդանոցում։ Շատ հուզմունքալից այց էր։ Եվ սա արդեն գործակցության օրինակ է», ասաց տկն Բոնիվերը։

Երեկ, այցի շրջանակներում, երկու երկրների կառավարությունների միջեւ ստորագրվեց օդային հաղորդակցությունների մասին համաձայնագիր։

Ամփոփելով, Իտալիայի փոխարտգործնախարարը նշեց, որ թե իր երկիրը, թե Եվրամիությունն առհասարակ միտված են սերտ հարաբերություններ հաստատելու Հայաստանի նման երիտասարդ պետությունների հետ, որոնք նոր են բռնել եվրոպական ինտեգրման ուղին։

Լ. Գ.

Եվրոպական կառույցները ստատուքվոյի պահպանման դիրքորոշում ունեն ԼՂ խնդրի կարգավորման հարցում

Սկիզբը էջ 1

ԼՂ խնդրից զատ հայաստանյան իր պաշտոնական հանդիպումների ընթացքում, որոնց նախորդել էին նման հանդիպումներ Թբիլիսիում եւ Բաքվում, տկն Փոլֆերը քննարկել է Հայաստան-Եվրախորհուրդ համագործակցությանն առնչվող խնդիրներ, մասնավորապես այդ կառույցի առջեւ մեր պետության հանձն առած պարտավորությունները, նաեւ տարածաշրջանային զարգացման խնդիրներ։ Վերջինի հետ կապված հենց Լյուքսեմբուրգի նախաձեռնությամբ ԵԽ-ում ներկայացվել է մեր տարածաշրջանում մշակութային միջանցքի ծրագիր, որը, թերեւս պիտի խթանի առհասարակ վստահելի փոխգործակցություն Հայաստանի, Վրաստանի, Ադրբեջանի միջեւ։

Եվրախորհրդի առջեւ պարտավորությունների առումով, լրագրողները խնդրեցին Լյուքսեմբուրգի արտգործնախարարին գնահատել, թե երեք երկրներից որն է առավել պատրաստակամ։ «Երեքն էլ նոր ժողովրդավարությամբ երկրներ են՝ հաճախ դժվարին պատմություններով։ Ու այդ պատմությունից էլ երբեմն դժվարություններ են առաջանում այսօրվա գործընթացներում։ Երեք երկրների ունեցած դժվարություններում կան նմանություններ։ Ամեն ինչ կախված կլինի պետությունների քաղաքական կամքից, նաեւ ժողովուրդների կամքից։ Ամեն դեպքում այս դժվարությունները բնականոն գործընթացի բնական մասն են կազմում», նշեց տկն Փոլֆերը։

Լրագրողների այն հարցին, թե ինչպե՞ս են եվրոպական կառույցները վերաբերվում Հայաստան-Թուրքիա երկխոսությանը, Լիդի Փոլֆերը հավաստեց, թե Եվրախորհուրդն ու Եվրամիությունն իրենց բոլոր ջանքերը ներդնում են, որպեսզի ցանկացած հիմնահարց լուծվի բանակցությունների, այլ ոչ թե ռազմական ճանապարհով։ Սա վերաբերում է նաեւ Հայաստան-Թուրքիա փոխհարաբերությունների նորմալացմանը։

Վարդան Օսկանյանն էլ նշեց. «Մենք մոտիկից հետեւում ենք Թուրքիայում կառավարության ձեւավորման գործընթացին։ Նախկին արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմի հետ իմ երկխոսությունը լավ էր ստացվում։ Պիտի սպասել ու տեսնել, թե ինչ կառավարություն կձեւավորվի եւ կդրսեւորի արդյոք երկխոսության պատրաստակամություն»։

Անդրադառնալով Իսրայելի բանակի կողմից Բեթղեհեմի հայ վանքապատկան այգիները զավթելու փաստին պրն Օսկանյանը նշեց, թե իրենք դիվանագիտական բոլոր աղբյուրներով փորձում են պարզել իրավիճակը, այդ քայլի նպատակը։ «Այս պահին իսրայելական կողմը բանակցում է այդ հողերի իսկական տիրոջ՝ Երուսաղեմի հայոց պատրիարքարանի հետ, եւ հույս ունեմ, որ նրանք ելք կգտնեն»։

ԵԱՀԿ-ն կազմում է կովկասյան տարածաշրջանի ստորգետնյա ջրերի քարտեզ

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՀՈՒԼԻՍ, ԴԵ ՖԱԿՏՈ։ Հարավային Կովկասում տարածաշրջանային ծրագրերի իրականացման գործում հիմնական խնդիրն Ադրբեջանի դիրքորոշումն է, որը մինչեւ ղարաբաղյան հակամարտության լուծումը մերժում է Հայաստանի հետ որեւէ փոխգործակցության հնարավորություն։ Այս մասին «Դե ֆակտո» գործակալությանը տված հարցազրույցում հայտարարեց Երեւանում ԵԱՀԿ ներկայացուցչության ղեկավար, դեսպան Ռոյ Ռիվը։

Այս կապակցությամբ, նշեց նա, տարածաշրջանի ջրամատակարարման ծրագրի մշակման ժամանակ հարավկովկասյան երեք երկրների մայրաքաղաքներում ԵԱՀԿ առաքելությունները գնացին յուրաքանչյուր հանրապետության համար նույնանման ազգային ծրագրերի մշակման ուղիով, որպեսզի հետագայում հնարավոր լինի իրականացնել տեղեկատվության փոխանակում եւ այդ ծրագրերի կոորդինացում։ Ներկայումս տարածաշրջանի երեք երկրների համար կան երկու ծրագրեր։

Առաջինը մշակվում է հանրապետությունների ակադեմիաներում եւ սահմանում է Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Վրաստանի տարածքներով հոսող գետերի ավազանների աղտոտվածության աստիճանը եւ իրավիճակի շտկման ճանապարհները։ Հետազոտությունների բոլոր արդյունքները կուղարկվեն ամերիկյան մեկ համալսարան, ուր դրանք կենթարկվեն վերլուծության, եւ կսահմանվի այս հարցում տարածաշրջանային պատկերը։ Ծրագիրն արդեն ֆինանսավորված է, եւ աշխատանքներն ընթանում են։

Երկրորդ ծրագիրը վերաբերում է ստորգետնյա ջրերի, ջրի հնարավոր աղբյուրներն ուսումնասիրելուն ու քարտեզներ կազմելուն։ Սա ընդգրկում է կովկասյան ողջ տարածաշրջանի սահմանները, դրանում ընդգրկված են առկա, հնարավոր եւ սառեցված հակամարտություններ ունեցող երկրները։ Առաջին ծրագիրը գնահատված է մոտ 500 հազար դոլար։ Երկրորդի իրականացման համար դեռեւս գումարներ հատկացված չեն, սակայն, ամենայն հավանականությամբ, կպահանջվի նույն չափի գումար։

Երկու ծրագրերն էլ, ըստ էության, տարածաշրջանային են, սակայն կառուցվածքով՝ ազգային, նշեց Ռոյ Ռիվը։

ՀՀ ԳԱԱ ՆԱԽԱԳԱՀՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏՈՒՄ

Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտը երեկ եւ այսօր

– Ցեղասպանության զոհերի հիշատակը հավերժացնող թանգարանը պայքարի միջոց է ընդդեմ մոռացության եւ հանուն հիշողության,- նշեց Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն, պատմական գիտությունների դոկտոր Լավրենտի Բարսեղյանը ՀՀ ԳԱԱ նախագահության հերթական նիստերից մեկի ժամանակ, երբ լսվում էր Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի հաշվետվությունը։

ՀՀ ԳԱԱ Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտը գոյություն ունի արդեն 7 տարի։ Թանգարանի ստեղծման գաղափարը հղացավ 1994 թ., երբ մոտենում էր եղեռնի 80-ամյակը։ Կառուցումն ավարտվեց 1995 թ. մարտի 7-ին, 1 տարի 6 օրվա ընթացքում։ Մինչեւ ապրիլի 24-ը մնում էին հաշված օրեր։ Եվ միայն Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն Լ. Բարսեղյանի եւ մյուս գիտաշխատողների համառ կամքի ու մեծ ջանքերի շնորհիվ հաջողվեց պատրաստել թանգարանային ցուցադրությունը եւ նույն 1995 թ. ապրիլի 24-ին ընդունել առաջին այցելուներին։

Թանգարան-ինստիտուտն այսօր լայն ճանաչում ունի ինչպես հայրենիքում, այնպես էլ արտասահմանում։ Թանգարան-ինստիտուտի հիմնական նպատակն է թանգարանագիտական, թանգարանային արժեքների հավաքչական, գիտական ցուցադրության համալրման եւ կատարելագործման, գիտահետազոտական, գիտալուսավորչական եւ այցելուների հետ տարվող աշխատանքների կազմակերպումն ու զարգացումը։ Թանգարանագիտական աշխատանքի նորույթ է լավ ծրագրված հավաքչական աշխատանքը, որի նպատակն է եղեռնի զոհերի ու վերապրածների վերաբերյալ կենսագրական նյութերի եւ յուրաքանչյուր զոհի ու յուրաքանչյուր վերապրածի մասին անհատական քարտարանի ստեղծումը։ Արդեն կազմվել են Հայոց ցեղասպանության զոհերի եւ վերապրածների հաշվառման 38.000 քարտ եւ 8.100 անձնական գործ, ցեղասպանության հետեւանքով ոչնչացված պատմամշակութային հուշարձանների հաշվառման 2688 քարտ։

Լ. Բարսեղյանը նշեց, որ իրենք առաջին հերթին ուշադրություն են դարձնում արխիվային, հնատիպ նյութերին ու գրքերին։ Տարբեր լեզուներով գրված Հայոց ցեղասպանությանը վերաբերող 3.500 գիրք են հավաքել ինստիտուտի գիտաշխատողները։ Միայն 2000-2001 թթ. թանգարան-ինստիտուտի թանգարանային ֆոնդերը համալրվել են 10.625 միավոր թանգարանային, պատմագիտական եւ գեղարվեստական արժեքներով։ Թանգարանի ֆոնդերը համալրվել են նաեւ նոր տեսաֆիլմերով, տեսագրված հուշապատումներով, լուսանկարներով, բազմաթիվ արխիվային փաստաթղթերով եւ պատմագիտական գրականությամբ։ Ցեղասպանության թանգարանում այսօր կա 23.236 միավոր արժեք։

Թանգարան-ինստիտուտի կարեւոր խնդիրներից է Հայոց ցեղասպանության գիտական տարեգրության կազմումը։ Այդ տարեգրությունը պետք է ընդգրկի 1915 թ. ապրիլից մինչեւ 1923 թ. ընկած ժամանակահատվածի Հայոց ցեղասպանության պատմության հիմնական իրադարձությունների ժամանակագրությունը։

Լ. Բարսեղյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ թանգարան-ինստիտուտը հրատարակել է 84 անուն աշխատություն, որից 24-ը՝ միայն 2000-2001 թթ.։

2000-2001 թթ. թանգարան է այցելել 440 հազար մարդ, կազմակերպվել է 3159 էքսկուրսիա։ Ի դեպ, 440 հազար այցելուներից 46 հազարը ներկայացրել են աշխարհի 62 երկրներ։

Լ. Բարսեղյանի եւ ստուգող հանձնաժողովի նախագահ ակադեմիկոս Հ. Բարթիկյանի զեկուցումները վկայում են, որ Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտը անում է ամեն ինչ՝ վառ պահելու եղեռնի զոհ դարձած միլիոնավոր հայերի հիշատակը, ինչպես նաեւ՝ Հայոց ցեղասպանությունը ժխտող եւ նրա միջազգային ճանաչմանը խոչընդոտող քաղաքականությանը եւ քաղաքական ուժերին հակազդելու համար։

ՆԱՐԻՆԵ ՎԱՐԴԱՆՅԱՆ
ՀՀ ԳԱԱ գիտական տեղեկատվության եւ լրատվության կենտրոն

Ամերիկայի Հելլենական ինստիտուտի բողոքը

Հունիսի 19-ին Ամերիկայի Հելլենական ինստիտուտը Ֆլորիդայի նահանգապետ Ջեբ Բուշին նամակ է հղել՝ բողոքելով այն որոշման դեմ, որով նախատեսվում է պետության կողմից 400 հազար դոլար հատկացնել Ֆլորիդայի Ատլանտիկ համալսարանում թուրքական ուսումնասիրությունների Քենան Էվրենի անվան ամբիոն բացելու ծրագրին։ Նամակը մասնավորապես ընդգծել է, որ Քենան Էվրենն է 1974 թ.-ի հուլիսին հրամայել Կիպրոսի հյուսիսային մասի ապօրինի զավթումը։ Նա հրամայել է պետական հեղաշրջում կատարել ընտրված կառավարության դեմ 1980 թ.-ի սեպտեմբերին, եւ վերջապես նա է առաջնորդել թուրք զինվորականներին կազմակերպելու քուրդ փոքրամասնության 20 տոկոսի ջարդը։ Կառավարիչ Բուշին Հելլենական ինստիտուտի հիմնադիր Ջին Ռոսիդեսի հանձնած նամակը կոչ է անում վերանայել նման մի ամբիոնի բացմանը պետական ֆոնդերի հատկացման նպատակահարմարությունը։

Բողոքի նամակն ուղարկվել է նաեւ տվյալ համալսարանի տնօրենությանը։ Ամբիոնի բացմանը նախատեսվել է ծախսել 1 միլիոն դոլար։

Հ. Օ.

Սերժ Սարգսյանը ընդունեց Ռոյ Ռիվին

Հուլիսի 18-ին ՀՀ նախագահին առընթեր Ազգային անվտանգության խորհրդի քարտուղար, պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանն ընդունեց Հայաստանում ԵԱՀԿ ներկայացուցիչ, դեսպան Ռոյ Ռիվին՝ վերջինիս խնդրանքով։

Հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին փոխադարձ հետաքրքրություն ներկայացնող հարցեր, ինչպես նաեւ պաշտպանության նախարարության եւ ԵԱՀԿ երեւանյան գրասենյակի համագործակցության հեռանկարները։

ՀՀ ՊՆ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՔԱՐՈԶՉՈՒԹՅԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ /հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն /հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն /հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային ցանցը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի։
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Հայաստանի նախկին արտգործնախարար Ալեքսանդր Արզումանյանը «Հայկական ժամանակ» (18 հուլիս) օրաթերթում ասում է. «Նախապայմաններից պետք է հրաժարվի ոչ միայն Հայաստանը, այլեւ Թուրքիան: Վերջինս պետք է հաղթահարի հայ-ադրբեջանական կոնֆլիկտի հետ կապված իր կոմպլեքսները: Միայն նախապայմանների բացակայության դեպքում է հնարավոր երկու երկրների փոխշահավետ համագործակցությունը»:

Պրն Արզումանյանը կանգնած է նակել Մեղրին: Այս նախապայմաններից Թուրքիայի համար կարեւորագույնը, թերեւս, հայկական ուժերի վերահսկողության տակ գտնվող տարածքներից, ներառյալ Լաչինն ու Շուշին, հեռանալն է:

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի գահակալության տարիներին Թուրքիան Հայաստանի հետ հարաբերություններ չհաստատեց, իսկ առաջին նախագահի հրաժարականի լուրն ակնհայտ ցավով ընդունեց: Կամ՝ երբ 1992 թ. ամռանը Տեր-Պետրոսյանը Հայաստանից վտարեց Հրայր Մարուխյանին, երկու տարի անց լոն Տեր-Պետրոսյանի մեծ քաղաքականությունը: Թուրքիան Տեր-Պետրոսյանի իշխանության տարիներին Հայաստանի հետ հարաբերություններ հաստատելու «պատրաստակամություն» հայտնելուց զատ որեւէ գործնական քայլ չարեց:

Ալեքսանդր Արզումանյանն ասում է. «Նախապայմաններից պետք է հրաժարվի ոչ միայն Հայաստանը, այլեւ Թուրքիան»: Վատ չէր լինի, եթե պրն Արզումանյանը հիշատակեր Թուրքիայի հետ հարաբերություններ հաստատելու հայկական նախապայմանները: **«Ազգ»**-ը

Թուրքիայի հետ հարաբերություններում Հայաստանը երբեք նախապայմաններ չի դրել

Նախկին արտգործնախարար Արզումանյանը հակառակն է պնդում

Հայաստանի արտաքին գործերի նախարարության, արտաքին քաղաքականության ստեղծման ակունքներում. 1990-98 թթ. հերթականորեն զբաղեցրել է ԱՄՆ-ում եւ Կանադայում ՀՀ մնայուն եւ լիազոր ներկայացուցչի, ՄԱԿ-ում ՀՀ դեսպանի եւ վերջապես Հայաստանի արտգործնախարարի պաշտոնները: Իշխանափոխությունից հետո մնացել է ակտիվ քաղաքականության մեջ, այժմ ՀՀՇ-ի ղեկավարն է, վստահաբար տեղյակ է, որ պաշտոնական Երեւանը Թուրքիայի հետ հարաբերություններում երբեք նախապայմաններ չի դրել: Ի տարբերություն Անկարայի, որը եւ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի, եւ Ռոբերտ Քոչարյանի նախագահության տարիներին դնում է վեց նախապայմաններ. ա) չհիշատակել Հայոց ցեղասպանությունը, բ) պաշտոնապես հրաժարվել պահանջատիրությունից,. գ) կասեցնել սփյուռքահայության հակաթուրքական գործունեությունն աշխարհում, դ) ստիպել ԼՂ հայությանը ընդունել Ադրբեջանի գերիշխանությունը, ե) ազատել գրավյալ տարածքները՝ ներառյալ Լաչինն ու Շուշին, զ) Լաչինի դիմաց փոխակասեցրեց ՀՅԴ-ի գործունեությունը, մեկ օրում փակեց 12 թերթ, Թուրքիան ողջունեց Տեր-Պետրոսյանի նախաձեռնությունը: Եվ մեկ օրինակ. դեռ 1991 թ. վերջերին, երբ մահափորձ կատարվեց Բուդապեշտում Թուրքիայի դեսպանի նկատմամբ, եւ պատասխանատվությունը ստանձնեց ԱՍԱԼԱ-ն, ԱՄՆ-ում եւ Կանադայում ՀՀ մնայուն եւ լիազոր ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Արզումանյանը դատապարտեց «վայրագության այս գործողությունը Թուրքիայի դիվանագիտական ներկայացուցչի դեմ», հույս հայտնելով, որ «հունգարական իշխանություններին ի վերջո կհաջողվի բացահայտել հանցագործների ինքնությունը եւ ձերբակալել նրանց»:

Այս օրինակները հիշեցնում ենք ցույց տալու, որ Տեր-Պետրոսյանի վարչակազմն արեց ամեն բան, որպեսզի հաստատվեն հայ-թուրքական դիվանագիտական հարաբերություններ: Սակայն ամեն անգամ Երեւանը հանդիպում էր թուրքական պատին՝ նախապայմաններին: Անհրաժեշտության դեպքում կարող ենք բերել այլ օրինակներ՝ ցույց տալու Թուրքիայի հանդեպ որդեգրած Լե- խոսանում է դրանք տպագրել, եթե, անշուշտ, նման նախապայմաններ կան: Ռոբերտ Քոչարյանի վարչակազմն Անկարայի հետ հարաբերություններում որեւէ նախապայման չի դրել, արտգործնախարար Օսկանյանը բազմիցս հայտարարել է, որ ցեղասպանության ճանաչման հարցը չի կարող նախապայման լինել:

Մենք կարծում ենք, որ պրն Արզումանյանը, տարբեր առիթներով շեշտելով «հայկական նախապայմանները», փորձում է ձեւավորել հասարակական կարծիք, թե իբր Թուրքիայի հետ հարաբերություններում Հայաստանն առաջադրում է նախապայմաններ, ինչպես Թուրքիան:

«Միայն նախապայմանների բացակայության դեպքում է հնարավոր երկու երկրների փոխշահավետ համագործակցությունը», ասում է պրն Արզումանյանը: Միանգամայն համաձայն ենք: Մնում է Թուրքիան հրաժարվի Հայաստանի հետ դիվանագիտական հարաբերություններ հաստատելու միջազգային պրակտիկային անհարիր նախապայմաններից:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Հայկական լրագրությունն ընդդեմ «անգրագիտության պատի»

Այսօրվա հայ լրագրության բնորոշ հատկանիշներից մեկն անիրազեկությունն է: Քաղաքական կողմնորոշումները դնենք մի կողմ: Խնդիրը անիրազեկության, ավելի ճիշտ՝ անգրագիտության մասին է: Հայ լրագրությունը կանգնած է «անգրագիտության պատի» մոտերքում, գլխով հարվածում է «անգրագիտության պատին»: Մերօրյա հայ լրագրողը «հաջողությամբ» լուսաբանում է մարզական, կենսաբանական ոլորտներ, պահը եկած դեպքում՝ նաեւ Ղարաբաղի հարց ու առողջապահական խնդիրներ:

«Օրրան» թերթը հուլիսի 17-ի համարում վերլուծում է Բեթղեհեմի հայկական ձիթապտղի այգիները զավթելու դեպքը: Վերլուծությունը վերնագրված է՝ «Հայկական պատրիարքությունն ընդդեմ Իսրայելի «անվտանգության պատի»»: Հոդվածում ասվում է. «Հայ առաքելական եկեղեցին էլ ավանդաբար Իսրայելում իր դիրքերն էր պահպանում Ռուսաստանի օգնությամբ եւ ավանդաբար պաղեստինցիներին պաշտպանում»: Կատարյալ անգրագիտություն կամ հարված «անգրագիտության պատին» սեփական գլխով: Հայ առաքելական եկեղեցին երբեք Իսրայելում իր դիրքերը չի պահպանել Ռուսաստանի օգնությամբ եւ որեւէ կապ չի ունեցել Կրեմլի հետ սկսած 7-րդ դարից, երբ ձեւավորվեց Երուսաղեմի պատրիարքությունը: Նման անհեթեթություն կարող է գրել «Օրրանը»: Ի գիտություն նշենք, որ 4-րդ դարից, երբ Սուրբ հողում կառուցվեցին առաջին եկեղեցիներն ու վանքերը, հայ հոգեւորականների խնդիրներից էր ամեն կերպ հայկական մասունքներն ու ունեցվածքը պահպանել ոտնձգություններից: Չորրորդ դարում կա՞ր Իսրայել կամ Ռուսաստան: Քանզի հոդվածի միտումը Մոսկվայի մասը Երուսաղեմում տեսնելու անհագ ցանկությունն է, նշենք, որ այո՛, Ռուսաստանն ունի շահագրգռություններ եւ կանգնած է Երուսաղեմի հույն ուղղափառ պատրիարքության հետեւում, ինչպես Վատիկանը՝ կաթոլիկ պատրիարքության հետեւում: Կրկին ի գիտություն նշենք, որ հայկական Երուսաղեմը շուրջ 10 մլրդ դոլար արժողություն է: Սա դեռ ոչինչ. հայկական Երուսաղեմը Հայաստանի 1700-ամյա ներկայությունն է աշխարհի երեք կրոնների սրբավայր-կենտրոնում:

Բոլորովին էլ պարտադիր չէ, որ հայկական Երուսաղեմի մասին բոլոր հայ լրագրողները համապարփակ գիտելիքներ ունենան: Բայց Երուսաղեմի մասին հանրապետական օրաթերթում՝ «Օրրանում» վերլուծություն կատարելու համար պարտադիր է նվազագույն իմացություն: Այլապես ստացվում է, որ ընթերցողի խաբող ենք:

Ս. Մ.

Երեւանի մամուլի ակումբը 7 տարեկան է

Երեկ Երեւանի մամուլի ակումբը յոթ տարեկան դարձավ: Երկար կարելի է թվարկել այս ժամանակահատվածում իրականացրած գործունեությունը: Եթե ընդհանուր գծերով ներկայացնենք՝ լրագրողական ուսումնասիրություններ, օրենսդրական գործունեություն, սեմինարներ, մամուլի ասուլիսներ, 17 անուն գրքերի, դասագրքերի հրատարակում... Երեւանի մամուլի ակումբն աշխատում է տարածաշրջանի լրատվամիջոցների համագործակցության շրջանակներում՝ համագործակցելով Բաքվի եւ Վրաստանի, մամուլի ակումբների, Թուրքիայի դիվանագիտական լրագրության ընկերության հետ: Ծրագրեր կան ղարաբաղյան հարցի կարգավորման գործում լրագրողների դերին առնչվող:

«Ազգ» օրաթերթը միանում է հոբելյանի առիթով Երեւանի մամուլի ակումբին ուղղված բոլոր շնորհավորանքներին եւ մաղթանքներին:

Ի լուր լրագրողների

Մամուլի ազգային ակումբը «Հրատապ թեմա» օրագրի շրջանակներում լրագրողներին հրավիրում է հանդիպման Դավիթ Շահնազարյանի հետ:

Հանդիպումը կկայանա այսօր հուլիսի 19-ին, ժամը 13-ին, ՄԱԱ-ում:

ՄԱՄՈՒԼԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Քաղաքապետարանը դիմել է դատախազություն, բայց դպրոցի կնիքը դեռեւս չկա

Հուլիսի 18-ին **«Ազգը»** մի հոդված էր հրապարակել «Անպատժելիության համոզմունքն անպատիժ չպետք է մնա: Այլապես... կորա՞նք...» վերտառությամբ: Դա վերաբերում էր մայրաքաղաքի թիվ 6 դպրոցի, դպրոցի տնօրենի նախկին ժամանակավոր պաշտոնակատար Անահիտ Հովհաննիսյանի, նրա կողմից կնիք եւ փաստաթղթեր նորընտիր տնօրենին չհանձնելու հանգամանքներին:

Նախ, հոդվածում ներկայացվել էր, որ Անահիտ Հովհաննիսյանն իր ժամանակին հեռացվել է թիվ 62 դպրոցի տնօրենի պաշտոնից: Ի լրումն հոդվածի ավելացնենք, որ նույն Անահիտ Հովհաննիսյանը վճռաբեկ ատյանի որոշմամբ վերականգնվել է, որից հետո քաղաքապետը հարկադիր նրան նշանակել է թիվ 6 դպրոցի տնօրենի ժամանակավոր պաշտոնակատար:

Ինչ վերաբերում է կնիք եւ փաստաթղթեր վերադարձնելու կապակցությամբ վերը հիշատակված հուլիսի 18-ի հոդվածում նշված վերադասների անգործության հանգամանքին, ապա երեկ քաղաքապետարանի կրթության վարչության պետ Օնիկ Վաթյանը տեղեկացրեց, որ դեռեւս հուլիսի 1-ին քաղաքապետարանը դիմել է Էրեբունի համայնքի դատախազություն: Ըստ պրն Վաթյանի, կնիքը վերադարձնելու աշխատանքներ կատարվում են, սակայն մինչ այսօր այն չի գտնվել:

Քաղաքապետարանի դատախազություն դիմելու եւ դատախազության կողմից աշխատանքներ կատարելու պայմաններում դեռ չվերադարձված կնիքի դեպքում կարելի է եզրակացնել, որ մոտ 20 օր դպրոցի կնիքը Անահիտ Հովհաննիսյանի ձեռքում գտնվելը իսկապես խոսում է վերջինիս անպատժելիության համոզմունքի մասին: Թիվ 62 դպրոցի նախկին տնօրենը, պարզվում է, այնքան հզոր է, որ դատախազությունն անգամ առայժմ անարդյունք է գործում:

Այս դեպքում միայն 2 տարբերակ է հնարավոր. կամ Անահիտ Հովհաննիսյանն ինքնահաստատման ճանապարհին սայթաքած «մանկավարժ» է, կամ տիկինն այնպիսի հովանավորներ ունի, որոնք ոչ միայն հնարավոր են դարձրել վճռաբեկ ատյանում տիկնոջ արդարացվելը, այլեւ այսօր էլ որոշակի երաշխիքներ են տրամադրում Անահիտ Հովհաննիսյանին:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԱՀԱԶԱՆԳ

Սյունիքի մարզի Ներքին Հանդ գյուղից

Կապանի Մթնաձորի Ներքին Հանդ գյուղից պատահաբար Երեւան ժամանած Վոլոդյա Աբրահամյանը հայտնեց, որ գյուղում տագնապալի վիճակ է առաջացել մի հիվանդության պատճառով, որով հիվանդացել են գյուղացիները, այդ թվում՝ նաեւ ինքը: Հիվանդության հիմնական ախտանիշներն են արյունոտ փորլուծությունը, ջերմությունը եւ թուլությունը: Նա նաեւ մտահոգություն հայտնեց, որ այդ հիվանդության պատճառ կարող է լինել հիվանդությունից անմիջապես առաջ գյուղացիներին բաժանված սննդային «հումանիտար» օգնությունը:

Իրավասու մարմինների ուշադրությունը հրավիրում ենք փաստի վրա եւ հույս հայտնում, որ անմիջապես միջոցներ կձեռնարկվեն՝ թե պարզելու պատճառները, թե կանխելու հետեւանքները:

ՄՈՒՐԵՆ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆՅԱՆ ԳԻՇԵՐՆԵՐ

Թափառող շների «սերենադները»

Մայրաքաղաքի Էրեբունի համայնքի զինվորական հոսպիտալի մոտակա շենքերի բնակիչներն արդեն քանի ամիս քուն չունեն թափառող շների «սերենադներից»: Նրանց «հաչոց-կլանչոց» սերենադը սկսվում է կեսգիշերին եւ շարունակվում մինչեւ վաղ առավոտ: Զուր են քարերի

հարվածներով նրանց հեռացնելու կամ լռեցնելու բոլոր ճիգերը: Թափառող շներն արդեն ամուր դիրքեր են գրավել այնտեղ եւ նույնիսկ խստագույն հսկողություն սահմանել: Գիշերային ժամերին շրջում են փողոցից-փողոց եւ վա՜յ նրան, ում դեռ չեն հոտոտել, հետապնդում են սոսկալի վայրահաչով, թե՝ «ի՞նչ գործ ունես այստեղ, ի՞նչ հանդգնություն»: Կարող են մտնել ցանկացած շքամուտք ու զիլ հնչեցնել իրենց «երգը»՝ ինչքան քեֆները կուզի: Իսկ բնակիչները վախից դռները չեն բացի, առավոտյան էլ նի: Այնպես որ, ժամանակն է թափառող շների «գրաված տարածքներում» փակցնել «վտանգավոր գոտի» ցուցանակը, իսկ շներին տեղափոխել–կենտրոնացնել առանձին մի վայր: Ավելացնենք, որ թափառող շներին երբեմն հերթափոխում են կերած-խմած տղերքը, որոնց խելքին մեկ էլ կփչի «Ա՜խ, մուրազ է իմ յարը» «հուզիչ» երգով քնից հանել ողջ թաղին: Դե, երեւանյան հանրածանոթ պատկերներ են, ո՞ւր փախչենք:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Սկիզբը էջ 1

Ինչ վերաբերում է կառուցվածքային բարեփոխումներին, էներգետիկայի հատվածի ֆինանսական իրավիճակը 2001 թ. ընթացքում էլ ավելի սրվեց, որի հիմնական պատճառներն էին էներգետիկ բաշխիչ ցանցերի մասնավորեցման ծրագրի ձախողումը, էլեկտրաէներգիայի սպառման դիմաց վճարումների անտանելի ցածր մակարդակը եւ կորուստների բարձր տոկոսը: Տարվա առաջին ամիսների ընթացքում էներգետիկայի հատվածում որոշակի դրական տեղաշարժ արձանագրվեց՝ ավելացան վճարումները, նվազեցին գերկորուստները եւ համակարգի հաշվեկշռային դեֆիցիտը:

Հայաստանում, ինչպես նաեւ անցումային երկրների մեծ մասում կատարված ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ վարչական կոռուպցիան, որտեղ նկատվում են կողմնակի վճարումներ, տարածված բնույթ է կրում, իսկ հանրությունը եւ ձեռնարկությունները դիտում են պետական հաստատությունները որպես բարձր աստիճանների հասնող անազնիվ գործելակերպի հաստատություններ: Երկրների համեմատական հարցումների տվյալներով, Հայաստանը դասվում է հետխորհրդային ժամանակաշրջանի բարձր կոռումպացված երկրների խմբին, մասնավորապես վարչական կոռուպցիայի առումով:

րում: Այս երկրներում կոռուպցիայի պատճառների ուսումնասիրությունները վկայում են բազմաթիվ գործոնների մասին, որոնք վերաբերում են օրենքի թույլ իշխանությանը, պետական եւ մասնավոր հատվածներում վճարվող աշխատավարձերի տարբերությանը եւ կառուցվածքային բարեփոխումների մակարդակին առնչվող հարցերին: Հայաստանում ՄԱԿ-ի գրասենյակի հարցման արդյունքները վկայում են կոռուպցիայի երեք հիմնական պատճառների մասին. 1) բարձրաստիճան իշխանության մարմինների անպատժելիությունը, 2) պետական հատվածում ցածր աշխատավարձերը եւ 3) օրենքների կիրարկառմամբ, անհրաժեշտ է պետական կառավարման էական բարելավում՝ ավելի արդյունավետորեն կառավարելու հանրային միջոցները, արագացնելու բազմազան կառուցվածքային բարեփոխումները եւ պայքարելու կոռուպցիայի դեմ:

Կառավարությունը պետք է շարունակի լայնածավալ միջոցառումները՝ ամրապնդելու մասնավոր ներդրումների միջավայրը, հատկապես փոքր եւ միջին ձեռնարկությունների մասով: Հայաստանի պետական կառույցները մնում են թույլ՝ չնայած դոնորների կողմից շարունակաբար տրամադրվող օժանդակությանը դատաիրավական բարեփոխումներին,

Ավելի վաղ նշված քայլերը՝ բարելավելու գործարար միջավայրը, պետք է որ օգնեն խթանելու ՕՈւՆ-ն, սակայն կառավարությունը կարող է նաեւ այլ կարեւոր քայլեր կատարել: Օրինակ՝ մնացող մի քանի խոշոր պետական ձեռնարկությունների մրցակցային եւ լիովին թափանցիկ մասնավորեցում իրականացնելու ճանապարհով պոտենցիալ օտարերկրյա ներդրողներին հստակ բացատրել, որ օտարերկրյա ներդրողների գալու համար ուրախ են, եւ որ նրանք Հայաստանում կհանդիպեն արդարացի վերաբերմունքի: ՕՈւՆ խթանելու երկրորդ միջոցն է պոտենցիալ ներդրողներին

Հայաստանի ներկա տնտեսական իրավիճակը եւ հետագա խնդիրները

Նախկին Խորհրդային Միության հանրապետություններում ֆիսկալ դեֆիցիտի առկայությունը համընդհանուր բնույթ է կրում: Դեֆիցիտը կրճատելու համար անհրաժեշտ է բարելավել հարկերի հավաքումը, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ կառավարության ծախսերի հետագա կրճատումը հեշտ չէ: Բացի այդ, հավաքումը բարելավելու դեպքում կառավարությունը հնարավորություն կունենա լրացուցիչ միջոցներ հատկացնել սոցիալական ոլորտի համար՝ առողջապահության եւ կրթության հատվածներին, եւ ի վիճակի կլինի կրճատել բյուջեի ծախսային պարտքերը: Հայաստանը չի կարող շարունակաբար գտնվել այդպիսի մեծ կախվածության մեջ արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից:

Կոռուպցիան Հայաստանում

Անցումային այնպիսի հասարակարգում, ինչպիսին Հայաստանն է, որտեղ նորաստեղծ հաստատությունները եւ նորամշակ օրենքները չեն գործում պատշաճորեն, ավելանում են կոռուպցիայի համար նպաստավոր պայմանները եւ հնարավորությունները, դրանց ազդեցությունը երկրի սոցիալ-քաղաքական կյանքի եւ տնտեսության վրա դառնում է առավել արտասովոր: Տնտեսական ցուցանիշների վերլուծությունն անցումային երկրներում մեծապես կենտրոնացած է եղել արտասովոր կոռուպցիայի ազդեցության վրա, որը խոչընդոտում է ներդրումների կատարմանը, խանգարում մրցակցությանը, նվազեցնում ֆինանսական եկամուտները եւ, առավել ընդհանրական ասած, խոչընդոտում է տնտեսական աճին եւ չքավորության նվազեցմանը:

Հայաստանում գտնվող ՄԱԿ-ի գրասենյակի իրականացրած հարցման ժամանակ գնահատվել է կոռուպցիայի ընկալումը 95 խոշոր ձեռնարկությունների եւ ավագ պետական պաշտոնատար անձանց կողմից: Պատասխանողների մեծ մասը, ներկայացված 12 պետական եւ քաղաքացիական հասարակության կառույցների ցանկից ընտրություն կատարելով, դասել է ոստիկանության, հարկային եւ մաքսային մարմինները եւ դատաիրավական համակարգը ամենաանազնիվ հաստատությունների թվին: Ձեռնարկությունները նշել են հարկային տեսչություններին եւ մաքսազերծման մարմիններին ամենաբարձր կաշառքների վճարումների մասին: Դատարանների նկատմամբ նկատվում է մեծ թերահավատություն, հարցման ենթարկվածների ավելի քան 80 տոկոսը համարում է դատական համակարգն ամենանվազ վստահելի հաստատությունը:

Անկախ այն բանից, թե որքանով կարող են կատարելագործվել շուկայական հարաբերությունները կարգավորող օրենքները, իրավական ենթակառուցվածքը (հաստատությունները եւ կադրերը), Հայաստանում չունեն կարեւոր իրավական փոփոխություններին արագ եւ արդյունավետորեն արձագանքելու համար բավարար չափով անհրաժեշտ զինվածություն եւ չեն կարողանում առաջացող իրավական խնդիրները լուծել արդյունավետորեն: Բացի այդ, մեծ անվստահություն է նկատվում դատավորների մասնագիտական պատրաստվածության հանդեպ:

Հայաստանում կարող են լինել կոռուպցիայի առաջացման բազմաթիվ պատճառներ, որոնցից մի քանիսը տարածված են անցումային երկրնեման եղանակների բացակայությունը: Ցածր աշխատավարձերի գործոնը համարվում է կոռուպցիայի հիմնական պատճառ: Քաղաքացիական ծառայողների ցածր աշխատավարձերը ստեղծում են լրացուցիչ խթաններ նրանց կողմից կաշառքներ վերցնելու կամ այլ եկամտաբեր գործունեության մեջ ընդգրկվելու համար:

Օրենքի կիրարկումը, որն արդյունավետ կառավարման կարեւոր ցուցանիշ է, մեծ մասամբ անարդյունավետ է իրականացվում Հայաստանում: Հայաստանի հարցման ենթարկված ձեռնարկությունների ավելի քան 70 տոկոսը համաձայն չէր այն մտքին, թե ձեռնարկությունները Հայաստանում պաշտպանված են կառավարության կամայական միջամտությունից:

Ապագայում տնտեսական աճի եւ աղքատության նվազեցման առաջնահերթությունները

Շատ նվաճումներ կան (մակրոկայունություն, հարկաբյուջետային համախմբում, ինստիտուցիոնալ զարգացում, աճի վերականգնում), սակայն աճել է աղքատությունը: Տնտեսական աճի մակարդակը պահպանելու եւ աղքատությունը նվազեցնելու նպատակով Հայաստանին անհրաժեշտ կլինեն ավելի շատ նոր ներդրումներ, այդ թվում՝ օտարերկրյա ուղղակի ներդրումներ համեմատաբար աշխատատար ոլորտներում, ինչպես նաեւ ֆինանսական սեկտորի ուժեղացում՝ որպես միջնորդ տնտեսության մեջ: Միեւնույն ժամանակ, անհրաժեշտ կլինի նվազեցնել կոռուպցիան՝ ապահովելու արագ աճի պտուղների տարածումը բնակչության ավելի լայն խավերի շրջանում: Ընդհանուր վարչական ընթացակարգերի պարզեցման ջանքերին եւ կառավարության հայտարարած վճռականությանը՝ մշակելու հակակոռուպցիոն ռազմավարություն: Ձեռնարկատերերը հաճախ են բողոքում ոչ թափանցիկ կարգավորումից, բարդ վարչական ընթացակարգերից եւ օրենքի անհամաչափ կիրառումից: Ավելի դրական մասով հարկ է նշել, որ պետական միջամտությունը ձեռնարկությունների որոշումներին հարաբերականորեն ցածր է՝ ի համեմատ անցումային այլ տնտեսությունների, որտեղ մասնավորեցման ծրագիրը շատ ավելի հեռուն է գնացել, առաջընթաց է կատարվել հարկային ընթացակարգերի պարզեցման գծով, եւ երկիրը պահպանում է շատ բաց առեւտրային ռեժիմ:

Այնուհանդերձ, չնայած կարգավորման նվազեցման եւ բյուրոկրատիայի ու կոռուպցիայի այլ աղբյուրների սահմանափակման ուղղությամբ կատարված որոշակի դրական տեղաշարժին, անհրաժեշտ են կարեւոր քայլեր՝ բարեփոխելու դատաիրավական համակարգը եւ ամրապնդելու սնանկություններ իրականացնելու եւ պայմանագրաիրավական դաշտը, այդ թվում բանկերի կողմից գրավն իրացնելու կարողությունը: Սա պետք է իրականացվի լրացուցիչ օրենսդրական փոփոխություններով, հանրային վարչարարության բարեփոխումներով եւ կարողությունների ստեղծմամբ: Փոքր եւ միջին ձեռնարկություններին օժանդակելը նրանց հույժ անհրաժեշտ ցածր տոկոսադրույքով բանկային վարկեր ստանալու գործում նույնպես կարող է օգտակար լինել:

ՕՈւՆ խթանելու ուղղությամբ պահանջվում են ավելի վճռական եւ համակարգված աշխատանքներ: մատուցվող տեղեկատվական եւ այլ ծառայությունների բարելավումը, այդ թվում՝ Հայկական զարգացման գործակալության մասով:

Ավելին, կառավարությունը պետք է վերահաստատի 1990-ականների կեսերի եւ վերջին շրջանի թափը՝ վերակառուցելու էներգետիկայի ոլորտը եւ նվազեցնելու քվազիֆիսկալ այլ գործունեությունը, օրինակ՝ խմելու ջրի եւ ոռոգման ոլորտներում: Միասին՝ այս ոլորտները մինչ օրս շատ ծանր են անդրադառնում տնտեսության վրա չվճարումների եւ հարկերի չգանձման հետեւանքով, ինչպես նաեւ՝ արտաքին պարտքի ավելացման պոտենցիալ աղբյուր են: Էներգետիկայի ոլորտի բարեփոխումները կարեւոր են՝ նվազեցնելու ֆինանսական կորուստները, ավելացնելու արդյունավետությունը եւ ներդրումներ գրավելու խիստ անհրաժեշտ առողջացման նպատակով: Երկրի չորս բաշխիչ ցանցերի լիովին մրցակցային եւ թափանցիկ մասնավորեցումը կօգնի ամրապնդելու բաշխիչ ցանցերի ֆինանսական ուժը եւ կառավարչական կարողությունները, եւ ներդրողների գրավելու բարեփոխումների հաջորդ փուլի՝ արտադրող կայանների վաճառքի համար: Մասնավորեցման ջանքերը պետք է համալրվեն այս սեկտորում բարեփոխումների խորացմամբ, այդ թվում՝ լրացուցիչ շտկումներ մտցնելով էլեկտրաէներգիայի սակագների մեջ, ամրապնդելով էներգետիկայի կարգավորողի անկախությունը եւ բարելավելով հանրային ոլորտում բյուջեի եւ վճարումների կարգապահությունը՝ բյուջետային հիմնարկների եւ կազմակերպությունների կողմից սպառված էլեկտրաէներգիայի մասով:

«Օրերի» հերթական շարունակությունը

Պրահայում լույս տեսնող «Օրեր» հանդեսի վերջին 3-4-րդ համարում մեր պատմական անցյալի նկատմամբ վերաբերմունքը եւ հիշողությունների ոգեկոչումը բնավ ինքնանպատակ չեն: Անցյալն ի վերջո հիշողությունների մեջ է ապրում: «Օրերի» խմբագիր Հակոբ Ասատրյանն էլ այն կարծիքին է, որ «ժողովուրդները երբեք հիշողության կորուստ չեն ունենում, հակառակ պարագայում նրանք դադարում են այդպիսին լինելուց»: Եվ իրոք, ո՞ւր կարող է գնալ ինքնությունը կորցրած մարդկային զանգվածը:

1915-ի Հայոց ցեղասպանությունը մեր հիշողությունն է, եւ այս հարցի համաշխարհայնացումն իբրեւ պատմության դաս, կարեւոր է նաեւ այլ ժողովուրդների համար: 1915-ի ցեղասպանության անդրադարձը կազմում է «Օրերի» վերջին թողարկման հիմնական մասը: «Հայոց ցեղասպանության հարցը օտար խորհրդարանների քննարկման նյութ» վերտառությամբ հոդվածում կատարված է անդրադարձ ապրիլի 21-ին Հայկական ժողովրդային շարժման հրավերով Հայաստան ժամանած 7 երկրների (Հարավսլավիա, Շվեդիա, Նորվեգիա, Բելգիա, Հունաստան, Կիպրոս, Լիբանան) խորհրդարանների 13 պատգամավորների այցին, որոնք մասնակցելու էին Հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակին նվիրված արարողություններին: Արդյունքում ստորագրված բանաձեւը դիտվում է իբրեւ պայքար բոլոր ազգերի մարդու իրավունքների համար՝ կանխելու նմանատիպ ցեղասպանության կրկնությունը:

Հանդեսը տեղեկություններ է հաղորդում Հայոց ցեղասպանության հարցի եվրոպական, ամերիկյան անդրադարձներից: Վարշավայում, Պրահայում ցեղասպանության զոհերի հիշատակում, ԱՄՆ-ի Կոլորադո նահանգի սենատի 1915-ի Հայոց ցեղասպանության ճանաչում, Գերմանիայի տարբեր քաղաքներում (Քյոլն, Բեռլին, Մայնի Ֆրանկֆուրտ) մեկ շաբաթ անցկացրած ապրիլքսանչորսյան միջոցառումներ, Սլովակիայի Ազգային ժողովում խորհրդարանի առաջիկա նստաշրջանում Հայոց ցեղասպանության ընդունման հարց, Ֆրանսիայի Կլամար քաղաքի կենտրոնական հրապարակի վերանվանում Հայոց ցեղասպանության զոհերի անունով:

«Օրերը» ներկայացնում է բացառիկ հարցազրույց Ֆրանսիայում,

համատեղության կարգով նաեւ Իսրայելում Հայաստանի դեսպան Էդուարդ Նալբանդյանի հետ՝ հայ-ֆրանսիական հարաբերությունների ակտիվացման, ֆրանսահայ համայնքի, մշակութային, գիտակրթական, սոցիալական ոլորտներում հայ-ֆրանսիական համագործակցությունների, ինչպես նաեւ Իսրայելի հետ մեր երկրի հարաբերությունների, Հայաստանի դիրքորոշումների եւ այլ հարցերի շուրջ:

«Օրերին» տված հաջորդ բացառիկ հարցազրույցը Գերմանիայի հանրաճանաչ դերասան Դոմինիկ Հորվիցի հետ՝ Ռ. Կալինոսկու «Գազանը լուսնի վրա» պիեսի բեմականացման մասին է: Թե ինչու ընտրվեց այս պիեսը հարցին Դոմինիկ Հորվիցը պատասխանում է, որ պիեսը կարդալուց հետո է միայն իմացել Առաջին համաշխարհային պատերազմի ժամանակ Թուրքիայում տեղի ունեցած իրադարձությունների, մասնավորապես հայերի ցեղասպանության մասին ու ցնցված է զանգվածային սպանությունների ծավալից: «Կարծում էի, որ մեր աշխատանքով կարող ենք գերմանական քաղաքական գործիչների եւ հասարակության ուշադրությունը բեւեռել այդ խնդրի վրա, քանի որ Գերմանիան պաշտոնապես դեռ չի ճանաչել ցեղասպանությունը»:

Ըստ Հորվիցի, զուտ ինֆորմատիվ բնույթ կրած այս աշխատանքը որեւէ այլ նշանակություն չունեցավ նույնիսկ Համբուրգում, որտեղ շատ թուրքեր են ապրում, եւ պիեսը երկար ժամանակ բեմադրվեց, մինչդեռ բողոքի որեւէ ակցիա չկատարվեց:

Հորվիցը հետաքրքրական տեսակետներ է հայտնում գերմանա-թուրքական հարաբերությունների մասին: Իսկ Իսրայելի դեսպանի՝ Հայաստանում կատարած սկանդալային հայտարարության առիթով հրեա դերասանն ասում է. «Իսրայելի համար այսօր անհրաժեշտ է Թուրքիայի հետ լավ հարաբերություններ ունենալ, հետեւաբար անհրաժեշտություն է դառնում հայերի ցեղասպանության ժխտումը: Իսրայելը կսկսի խոսել հայերի ցեղասպանության մասին միայն Թուրքիայից համապատասխան ազդանշաններ ստանալուց հետո»:

Լատվիայի համայնքի մասին է պատմում Ալ. Թոփչյանի «Հայերը Լատվիայում կամ փոքր գաղութի մեծ հույսերը» հոդվածը: Ներկայացված են նաեւ մշակութային իրադարձություններ. Պրահայի միջազգային երրորդ փառատոնի մրցանակակիր 21-ամյա Աննա Խաչատրյանի, հայկական արդի ռոքի աստղերի՝ «System of a Down» խմբի, «PENT-HOUSE» ամսագրում «Ամսվա երգչուհին» խորագրի ներքո «Գրավիչ մինչեւ հարյուր տարեկան» ամերիկացի հանրահայտ դերասանուհի եւ երգչուհի Շերի մասին շատ հետաքրքրական տեղեկություններ:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Վարչապետ Էջեւիթն իրաքյան պատերազմում ԱՄՆ-ին աջակցություն է խոստանում

Իսկ վերջինը երկարաձգում է նրա իշխանությունը

Հուլիսի 16-ին Ձախ ժողովրդավարական կուսակցության եւս 6 պատգամավորի հեռացումից հետո, երբ կառավարող կոալիցիան կորցրեց մեծամասնությունը Թուրքիայի ազգային մեծ ժողովում՝ Մեջլիսում, վարչապետ Էջեւիթը հրավիրեց կոալիցիայի մաս կազմող կուսակցությունների ղեկավարների խորհրդակցություն մասնակցությամբ փոխվարչապետ, արտգործնախարար Շյուքրու Սինա Գյուրելի, փոխվարչապետ եւ «Մայր հայրենիք» կուսակցության նախագահ Մեսութ Յըլմազի, փոխվարչապետ եւ Ազգայնական շարժում կուսակցության նախագահ Դեւլեթ Բահչելիի:

Թուրքական պետհեռուստատեսության տվյալներով, խորհրդակցությունն անցել է փոխըմբռնման պայմաններում, որտեղ մասնակիցները որոշել են օգոստոսի 1-ին արտակարգ նիստի հրավիրել Մեջլիսը՝ ընդունելու համար Եվրամիության ներդաշնակության օրենքները, սեպտեմբերի 1-ին նախատեսվածից մեկ ամիս շուտ բացել Մեջլիսի հերթական նստաշրջանը, իսկ սեպտեմբերի 3-ին օրենք ընդունել խորհրդարանական վաղաժամկետ ընտրությունները ս. թ. նոյեմբերի 3-ին անցկացնելու մասին:

Թուրք քաղաքական դիտորդները, ելակետ ընդունելով ինչպես Էջեւիթի, այնպես էլ Բահչելիի Մեջլիսում մեծամասնությունը կորցնելու դեպքում հրաժարական ներկայացնելու վերաբերյալ հայտարարությունները, երկրում վաղաժամկետ ընտրություններ անցկացնելու խորհրդակցության որոշումը որպես անակնկալ են բնութագրում: Թեեւ ընդդիմությունը ընտրություններին չի առարկում, սակայն անցկացման որոշումը պայմանավորելով Էջեւիթի կառավարության գոյությունը երկարաձգելու մտադրությամբ, հրաժարական է պահանջում: Իսկ դա պատճառաբանում է դրանով, որ պատգամավորական մեծամասնության կորուստը համազոր է կառավարության օրինականության կորստին:

Երեկվա դրությամբ Էջեւիթի կառավարությունը Մեջլիսում 272 պատգամավորական տեղ ունի, երբ պարզ մեծամասնության համար անհրաժեշտ տեղերի քանակը 276 է: Ինչ վերաբերում է ընդդիմությանը, թեեւ նրան 265 պատգամավոր է աջակցում, սակայն Ձախ ժողովրդավարական կուսակցության տերեւաթափը դեռեւս շարունակվում է: Անցյալ շաբաթվա սկզբին կուսակցությունը Մեջլիսում 128 տեղ ուներ: 62 պատգամավորի հեռացումից հետո նրա տեղերը կրճատվեցին 66-ի: Թերեւս նա դրանով ոչ միայն կորցրեց իր ազդեցիկ դիրքը Մեջլիսում, այլեւ կառավարության մեջ զրկվեց առաջատար դերից՝ զիջելով դա Ազգայնական շարժում կուսակցությանը:

Պատգամավորական տեղերը Մեջլիսում ուժերի տեղաբաշխման առումով խիստ կարեւոր են: Հարկ է սակայն նշել, որ վերոհիշյալ խորհրդակցությունն էլ կարեւոր է Թուրքիայի ներքաղաքական կյանքի առումով: Թեեւ դա խառնաշփոթը չի վերացրել, սակայն ընտրությունների մասին որոշումով Էջեւիթի եւ նրա կառավարության հրաժարականի հարցը միանշանակ դուրս է մղել պաշտոնական Անկարայի օրակարգից: Այլ կերպ՝ հրաժարականին փոխարինել է ընտրությունների հարցը:

Ահա թե ինչու Թուրքիայի քաղաքական շրջանակներն այլեւս ընտրությունների անցկացման նպատակահարմարությունը չեն քննարկում: Փոխարենը, բուռն քննարկման են ենթարկում այն հարցը, թե երկիրը դեպի ընտրություններ ո՞ր կառավարությունն է առաջնորդելու: Դա ունի բազմաթիվ պատճառներ, որոնցից կարեւորագույնը նշանակված ընտրությունների հետաձգման հավանականությունն է: Ինչո՞վ է դա հիմնավորվում: Իրաքի դեմ ԱՄՆ-ի ռազմական գործողությունների հավանականությամբ: Այդ գործողություններին Թուրքիայի մասնակցությունը ենթադրում է պատերազմական իրավիճակ, իսկ թուրքական սահմանադրության 78-րդ հոդվածի համաձայն, այդպիսի իրավիճակում ընտրություններն անժամկետ հետաձգվում են:

Հետաձգման պարագայում, ինչ խոսք, կառավարությունն ակամա ձերբազատվում է երկրում խոստացված ընտրություններն անցկացնելու պարտավորությունից եւ շարունակում մնալ իշխանության ղեկին: Ուրեմն, ինչպես ընտրությունների հետաձգման, այնպես էլ Իրաքի դեմ ռազմական գործողությունների եւ դրանց Թուրքիայի անմիջական մասնակցության առումով չափազանց կարեւոր է ԱՄՆ-ի պաշտպանության փոխնախարար Փոլ Վոլֆովիցի գլխավորած պատվիրակության Անկարա կատարած այցը: Ի դեպ, պատվիրակության կազմում էր պետքարտուղարի տեղակալ Մարկ Գրոսմանը, որը ժամանակին եղել է Թուրքիայում ԱՄՆ-ի դեսպան:

Հուլիսի 17-ին իսլամական «Երջանկություն» կուսակցության փոխնախագահ Յասին Հաթիփօղլուն, թուրքական հեռուստատեսությամբ ընտրողների ուշադրությունը սահմանադրության 78-րդ հոդվածի վրա հրավիրելիս, ելնելով Վոլֆովիցի այցից, ընտրությունների նշված ժամկետում անցկացումը կասկածի տակ դրեց եւ ավելացրեց. «Այսօր կամ վաղը Թուրքիա է ժամանում նաեւ ԱՄՆ-ի ռազմաօդային ուժերի հրամանատարը»:

Սա նշանակում է, որ ԱՄՆ-ը վճռական է հարվածելու Իրաքին: Թերեւս այդ առումով պատահական չէր Վոլֆովիցի հայտարարությունը, թե այդ հարվածը նախատեսվում է առաջիկա նոյեմբերին: Սկզբնական փուլում Ինջիռլիքի ռազմաբազայից եւ Պարսից ծոցից ոչնչացվելու են Իրաքի ռազմական օբյեկտները, որին են հետեւելու 200 հազարանոց զորքի մասնակցությամբ ռազմական գործողությունները:

Թուրքական պետհեռուստատեսությունը Վոլֆովիցի այցը լուսաբանեց մամուլի էջերում տեղ գտած տեղեկություններով: Համաձայն դրանց, Վոլֆովիցը թուրքական զինված ուժերի շտաբում շուրջ 5,5 ժամ տեւողությամբ «հույժ գաղտնի» հանդիպում է ունեցել թուրք զորահրամանատարների հետ եւ ավարտին հայտարարել. «ԱՄՆ-ը Թուրքիայի ապագայի նկատմամբ խիստ զգայուն է, առանց նրա աջակցության Իրաքում մենք կբախվենք լուրջ դժվարությունների»:

Այնուհետեւ Վոլֆովիցին ընդունել է վարչապետ Էջեւիթը: Ըստ երեւույթին նա հավանություն է տվել Իրաքի դեմ ռազմական գործողություններին, եւ թուրքական թերթերի տվյալներով, Վոլֆովիցին առաջարկել է հետեւյալ 4 նախապայմանը. թույլ չտալ, որպեսզի Իրաքի հյուսիսում կազմավորվի անկախ քրդական պետություն, չթողնել, որ Մոսուլն ու Քերքուքը անցնեն քրդերի վերահսկողությանը, փոխհատուցել Թուրքիայի տնտեսական ենթադրելի կորուստները, Սադդամ Հուսեյնի վարչակարգը փոխարինել իրաքյան ժողովրդի համար ընդունելի վարչակարգով:

Հուլիսի 17-ին Վոլֆովիցը հանդիպեց փոխվարչապետ եւ արտգործնախարար Գյուրելին, ապա վերադարձավ ԱՄՆ: Նրա այցը նախածրագրված էր, առավել եւս՝ Իրաքի դեմ ռազմական գործողությունների հենց առաջիկա նոյեմբերին դիմելու հայտարարությունը: Հասկանալի է, որ հուլիսի 16-ին Անկարայում այդ հայտարարության պահին Էջեւիթի կառավարության մաս կազմող կուսակցությունների ղեկավարները նոյեմբերի 3-ին երկրում վաղաժամկետ ընտրություններ անցկացնելու որոշում էին կայացնում:

Հետեւաբար ընտրությունների եւ ռազմական գործողությունների ժամկետների համընկնումն ամենեւին չէր կարող պատահական լինել: Պարզապես վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթն Իրաքի դեմ ԱՄՆ-ին երաշխավորում է Թուրքիայի աջակցությունը, իսկ Վաշինգտոնը, նպաստելով խոստացված ընտրությունների հետաձգմանը, երկարաձգում է թուրքական կառավարության իշխանությունը: Ինչ վերաբերում է թուրքական սահմանադրության 78-րդ հոդվածին, ապա դա երկարաձգման միջոց է դառնում:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Ռուսաստանը դառնում է խոշորագույն նավթարդյունահանող

Ռուսական նավթը վերստին կարեւոր տեղ է գրավում համաշխարհային շուկաներում: Փորձագետների հաշվարկների համաձայն, փետրվարին Ռուսաստանը մեկ ամսով դարձել էր աշխարհի խոշորագույն նավթարդյունահանողը՝ հետեւում թողնելով նույնիսկ Սաուդյան Արաբիային: «Պուեն» շաբաթահանդեսի տվյալներով, Ռուսաստանն օրական արդյունահանում է 7 մլն բարել նավթ, որից 5 միլիոնն արտահանվում է: Մեկ տասնամյակ տեւած տնտեսական դժվարություններից հետո երկիրը վերելք է ապրում:

1998 թ. օգոստոսյան սուր ճգնաժամից հետո առաջին անգամ աշխարհի ամենահարուստ 500 ընկերությունների ցանկում հայտնվել են ռուսական 4 նավթային ընկերություններ («Յուկոս», «Գազպրոմ», «Սուրգուտնեֆտեգազ» եւ «ԼՈՒԿօյլ»): Ցանկը կազմել է Լոնդոնի ազդեցիկ «Ֆայնենշլ թայմս» թերթը:

Այս հաջողությունը բացատրվում է ներդրումներով եւ նավթարդյունաբերության վերակառուցմամբ: Մոսկվայում գործող ներդրումային հիմնադիրներից մեկի՝ «Յունայթեդ ֆայնենշլ գրուպի» գլխավոր վերլուծաբան Ստեֆեն Օ'Սալիվանն ընդգծում է, որ 2001 թ. ճյուղում 6 մլրդ դոլարի ներդրումներ կատարած Ռուսաստանը վերականգնել է նավթահանույթի 1997 թ. մակարդակը: Բայց տարբերությունն այն է, որ ներդրումները դարձել են արդյունավետ: Եթե անցյալում ներդրումները ծառայում էին լոկ հափշտակման եղանակների կատարելագործմանը եւ կապիտալների արտահանմանը, ապա այսօր ռուսաստանցի մի խումբ ձեռնարկատերեր, նախագահ Վլադիմիր Պուտինի երաշխիքներն ունենալով, շեշտը դրել են երկարաժամկետ արդյունքների վրա:

Գլխավոր փոփոխությունն օտարերկրացի խոշոր մասնագետների ներգրավումն է: Հազարավոր աշխատատեղերի կրճատման գնով «Յուկոսի» նախագահ Միխայիլ Խոդորկովսկին նավթային բոլոր ծառայությունները վստահել է «Շլումբերգեր» եւ «Հալիբարթոն» ֆիրմաներին, որոնց գերարդիական տեխնոլոգիաները բազմապատիկ ավելացնում են նավթարդյունահանման հասույթը: Դրա շնորհիվ «Յուկոսի» արտադրության ծախսերը վերջին 2 տարում նվազել են 2/3-ով: Դրանք ներկայումս մեկ բարելի համար կազմում են 2,2 դոլար, որը քիչ է տարբերվում Պարսից ծոցի երկրների ցուցանիշից (2 դոլար):

Վերստին շահութաբեր դառնալով՝ Սիբիրի սեւ ոսկին սկսել է աշխարհաքաղաքական զգալի դեր խաղալ: Մայիսին Ռուսաստանի էներգետիկայի նախարար Իգոր Յուսուֆովը բառացիորեն հայտարարեց, թե իր երկիրը «պատրաստ է դառնալու էներգակիրների համաշխարհային շուկայի կայունության երաշխավորը»: Վկայակոչելով Մերձավոր Արեւելքի մշտական անկայունությունը եւ իսլամիզմի վտանգը, Մոսկվան փորձում է դառնալ Արեւմուտքում սպառվող նավթի ու գազի գլխավոր մատակարարը:

Դա նշանակում է, որ Ռուսաստանը հավակնում է փոխարինել Նավթ արտահանող երկրների կազմակերպությանը (OPEC) եւ իշխել էներգակիրների համաշխարհային շուկայում: Լինելով անկախ արդյունահանող՝ Ռուսաստանը տարեսկզբին դժկամությամբ կատարեց գների վերականգնման նպատակով նավթահանույթը ժամանակավորապես կրճատելու OPEC-ի պահանջը: Երկու ամիս անց իսրայելա-պաղեստինյան հերթական ճգնաժամը բարձրացրեց նավթի համաշխարհային գները, եւ Մոսկվան որոշեց վերականգնել նավթահանույթի նախկին ծավալները: Նախագահ Պուտինի տնտեսական խորհրդատու Անդրեյ Իլարիոնովը նույնիսկ կոչ արեց «փոխել OPEC-ի շուկայական գնակարգավորման համակարգը», քանի որ «անարդյունավետ» է:

Պ. ՌԵՀԻՇՅԱՆ

ՊԱՅՔԱՐ ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅԱՆ ԴԵՄ

Կոնգրեսը հատուկ ծառայություններում ուզում է տեսնել «հմուտ որսորդների»

Սեպտեմբերի 11-ի դեպքերից հետո առաջին անգամ ԱՄՆ Կոնգրեսը հանգամանորեն գնահատել է ամերիկյան հատուկ ծառայությունների հակաահաբեկչական գործունեությունը: Ռոյթեր գործակալության թղթակցին հաջողվել է ծանոթանալ Կոնգրեսի հակաահաբեկչական պայքարի եւ ազգային անվտանգության հանձնախմբի գաղտնի զեկուցագրին, որով ազգային անվտանգության համար պատասխանատու անձանց հրահանգվում է առավել ագրեսիվ աշխատել ահաբեկչությունների կանխման եւ կասկածյալների որոնման ոլորտներում:

Ամերիկացի օրենսդիրների կարծիքով, երկրի հատուկ ծառայությունների աշխատակիցները լոկ տեղեկատվություն հավաքողներից պետք է վերածվեն «հմուտ որսորդների»: Կալիֆոռնիացի կոնգրեսական Թիմ Ռոումերի խոսքերով, «զեկուցագիրը հետախուզական գործակալություններին կոչ է անում փոխել գործողությունների բնույթն ու ռազմավարությունը, դառնալ գիշատչական»:

Զեկուցագրով ԿՀՎ-ին հանձնարարվում է ավելի մեծ ուշադրություն դարձնել դաշտային աշխատանքին եւ ահաբեկչական ցանցեր մտցնել գաղտնի գործակալների: Կոնգրեսականները համոզված են, որ ԿՀՎ-ն աշխատելիս չափից ավելի է հենվում օտարերկրյա հետախուզությունների հետ գործակցության վրա, մինչդեռ հարկավոր է ավելի շատ հույս դնել սեփական ուժերի վրա, քանի որ օտարներն ունեն իրենց առանձնահատուկ շահերը: Միաժամանակ ԿՀՎ-ն պարտավոր է ապահովել մյուս հատուկ ծառայությունների (Հետաքննությունների դաշնային բյուրո, Ազգային անվտանգության գործակալություն) անարգել մուտքը տվյալների բազա, որը տեղեկություններ է պարունակում կասկածյալների եւ փնտրվող ահաբեկիչների վերաբերյալ:

Բոլոր հատուկ ծառայություններին հանձնարարվում է առավել մեծ ուշադրություն դարձնել օտար լեզուների ուսումնասիրմանը: Ամերիկյան լրատվամիջոցների տվյալներով, ԿՀՎ-ն առայժմ որեւէ ձեւով չի արձագանքել զեկուցագրին: Իսկ Ազգային անվտանգության գործակալությունը հայտարարել է, թե սառը պատերազմի ավարտից ի վեր իր հաստիքներն ու ֆինանսավորումը կրճատվել են 1/3-ով, եւ նման պայմաններում ինքն ի վիճակի չէ արդյունավետ գործել:

Ջեբ Բուշի դուստրը 3 օրով բանտարկվել է

Ֆլորիդայի նահանգի Օռլանդո քաղաքում չորեքշաբթի բանտարկվեց 24-ամյա Նոել Բուշը՝ նահանգապետ Ջեբ Բուշի դուստրը: Նախագահ Ջորջ Բուշի եղբոր աղջիկը 3 օր բանտում կանցկացնի թմրամոլության հաղթահարման հարկադիր բուժընթացը խախտելու համար: Ավելի վաղ դատարանը Նոելին հանձնարարել էր ենթարկվել հարկադիր բուժման, քանի որ հունվարին կեղծ դեղատոմսով փորձել էր դեղատնից ձեռք բերել ուժեղ թմրանյութ պարունակող դեղամիջոց:

Նահանգի գործադիր դատախազ Ռենդի Միլզը Ռոյթեր գործակալության թղթակցին հայտնել է, որ եռօրյա բանտարկությունից հետո Նոել Բուշը կրկին դատարան է ներկայանալու: Թմրամոլության հաղթահարման հարկադիր բուժընթացը, ըստ դատախազի, շարունակվելու է այնքան, որքան անհրաժեշտ լինի:

Սա նախագահ Ջորջ Բուշի գերդաստանի անդամների անձնական կյանքի հետ կապված առաջին սկանդալը չէ: Անցյալ տարի մայրաքաղաքի բարերից մեկում ոգելից խմիչք օգտագործելու համար ձերբակալվել էր նախագահի անչափահաս դուստրը:

Մշակոյթ

Գիրքերու հետ

Բժիշկ Նուպար Ջանոյեանի «Կյանքը՝ ինչպէս ապրեցի»

Աշխարհ տեսած, տարբեր ժողովուրդներու մարդոց հետ յարաբերութիւն մշակած, կեանքը ապրած, համալսարանական ուսման հետ կեանքի փորձառութեամբ իմաստնացած մարդ բժ. Նուպար Ջանոյեան այս գիրքով («Կանչ» հրատարակչութիւն, Երեւան, 2001) կու տայ հետաքրքրաշարժ պատկերներ պարզ, հաճելի ոճով: Ան կեանքը կը ներկայացնէ ինչպէս որ կայ եւ մարդերը ինչպէս որ կան:

219 էջերու 49 ակնարկ-դրուագներուն մէջ կան համամարդկայինն ու ազգայինը, միշտ տեղական գոյներով: Յաճախ ներկայ է ինք բժ. Ջանոյեանը, բարեխիղճ ու համեստ:

Ջարդերէն փրկուած, սակայն սովամահ ըլլալու դատապարտուած Ջանոյեանին հայրը, իր երկու քոյրերը եւ չորս եղբայրները, թրքական ուժերու գրաւման տակ գտնուող Մոսուլէն գաղտագողի խոյս կու տան խումբ մը վերապրողներու հետ: Տասնեակներով ծածկուած անանցանելի ճամբաներէ կը քալեն օրերով անօթի ու ծարաւ. եւ վերջապէս բեդեւի արաբներու օգնութեամբ կը հասնին անգլիական բանակին կողմէ ազատագրուած Բաղդադ քաղաքը: Սրտաճմլիկ է ճանապարհորդութեան նկարագրութիւնը (էջ 104):

Թուրքերու պարտութենէն ու փախուստէն ետք, Ջանոյեան ընտանիքը, ուրիշներու հետ կը վերադառնայ Մոսուլ, ուր ծնած է բժ. Նուպար Ջանոյեանը եւ ուր անցուցած է իր մանկութիւնը: Մոսուլ վերադարձած քանի մը հարիւր հայ ընտանիքներու թշուառութիւնը կը նկարագրէ ան զուտ խօսքերով: Նոյնպէս զուտ կը նկարագրէ անոնց մաքրասիրութիւնը, դպրոցասիրութիւնն ու եկեղեցասիրութիւնը: Միշտ առանց շռայլ ածականներու:

Գնահատանքով կ'արտայայտուի նաեւ Բաղդադի արուարձան Քամբ ալ Արմանի հայութեան մասին: Կ'ըսէ, թէ անոնք շահած էին վստահութիւնը տեղաբնակ արաբներուն ու սիրուած են բարի համբաւի: Ահա ականատեսի իր վկայութիւնը.

«Ցեխոտ հողակտորը բաժանվեց մի քանի փողոցի եւ նախագծվեց յուրաքանչյուր տան տեղը: Չեմ լսել, որ նրանց փող տրվեց: Սկսեցին հողով, ջերաններով եւ եղեգի խսիրներով տներ կառուցել...»: Այս վիճակը Մեծ եղեռնէն անմիջապէս յետոյ:

Եւ ահա 50-ական թուականներու վկայութիւնը. «...չկային այլեւս հողաշէն տները, աղիւսից էին: Քամբ ալ Արմանի երկրորդ սերունդը չզարմացրեց ինձ: Այստեղից դուրս եկան տարբեր ասպարեզների համալսարանավարտ մասնագէտներ, բժիշկներ, դասախօսներ, երաժիշտներ, տեխնիկական մասնագէտներ եւ այլն: Ազնիւ ու աշխատասէր ժողովուրդ էր այնտեղ ապրում... մոխրից հառնեց մի հզօր ժողովուրդ (էջ 116):

Այո, հզօր ժողովուրդ մը յառնեց Մեծ եղեռնի մեր մէկուկէս միլիոնի նահատակութենէն ետք եւ, ինչպէս Քամբ ալ Արմանի, նոյնպէս Սփիւռքի տարածքին, քիչ մը ամէն տեղ, յայտնուեցան ազգին պատիւ բերող հայեր զանազան մարզերու մէջ:

Բժ. Ջանոյեան կը ներկայացնէ այդ արժանաւորներէն երկու հոգի. Մելքոնը (էջ 127) եւ բժ. Սարգիսը (էջ 138):

Մելքոնը պատանեկութեան ընկերն է հեղինակին. միասին կ'երթան Հայաստան ուսանելու. ինք կը դառնայ բժիշկ, իսկ Մելքոնը ինժեներ-էլեկտրիկ: Տարիներ յետոյ իրարու կը հանդիպին Ալճերիոյ մէջ: Մելքոնը կ'աշխատի նաւթամշակման գործարաններ կառուցող ընկերութեան մէջ: Բարձր դիրքի կը հասնի շուտով, շնորհիւ իր մասնագիտական հմտութեան, ջանասիրութեան եւ բծախնդրութեան: Կը մասնակցի օտար ընկերութիւններու հետ բանակցութիւններու: Ան մաս կը կազմէ Ալճերիոյ մէջ գազի մշակման խոշոր գործարան կառուցելու շուրջ բանակցութիւններ վարելու համար Թոքիօ մեկնող

պատուիրակութեան: Ճափոնական ընկերութիւնը կը ներկայացնէ հազար էջանոց պայմանագիր: Ալճերիոյ բանագնացները երբ տրամադրութիւն ցոյց կու տան ստորագրելու, Մելքոնը կը խնդրէ, որ երկու օր ժամանակ տրուի պայմանագիրը աւելի լաւ ուսումնասիրելու: Եւ մինչ ալճերիացիները Թոքիոյի գիշերային զբօսավայրերու մէջ կը զուարճանան մինչեւ առաւօտ, Մելքոնը, երկու օր գիշեր-ցերեկ ուսումնասիրելէ ետք պայմանագիրը, կը յաջողի առաջարկուած 42 միլիոնը կրճատել եւ իջեցնել 28 միլիոնի, իրենց ընկերութեան ապահովելով 14 միլիոն խնայողութիւն:

Պայմանագրի ստորագրումէն ետք, ճափոնական ընկերութեան նախագահը կը հարցնէ, թէ ուրկէ՞ գտեր են այս հրեան: Երբ կ'ըսուի, թէ հայ է, կը բացագանչէ.

– Օ՜, հրեայէն աւելի հրեայ է այս հայը (էջ 131):

Սակայն պատուաբեր դիրքերու հասած պարկեշտ հայերու կողքին կան նաեւ ուրիշներ. կան լաւն ու վատը ամէն տեղ, ամէն ազգի մէջ: Գիրքին հեղինակը կը ներկայացնէ թէ լաւը, թէ վատը:

Ահա ընտանեկան տխուր պատմութիւն մը (էջ 143):

Բժ. Ջանոյեան մարդասիրաբար կը խնամէ հիւանդ տարեց կին մը. 95 տարեկան Օվսաննան կարիք ունի բժշկական խնամքի եւ կարեկցանքի: Բժ. Ջանոյեան կը ջանայ լաւագոյնը ընել: Իր դուստր Աննային եւ թոռնուհիին Գոհարին հետ կ'ապրի այս դժբախտ հայուհին: Ապրուստի միակ միջոցը Օվսաննայի պետական թոշակն է: Իսկ Աննայի միակ մտահոգութիւնը իր դուստեր համար լաւ ամուսին ճարելն է: Այդ նպատակով Հայաստանէն բերել կու տայ երիտասարդ մը Գրիշան, նամակներով եւ բազմաթիւ անգամ հեռաձայնելով զայն համոզելէ ետքը, թէ ինքը, Աննան տուներ ունի, շատ դրամ ունի եւ իր փեսային կ'ապահովէ մեծահարուստի կեանք:

Գրիշան Լոս Անճելըս կու գայ ճոխ, հանգստաւէտ կեանք վարելու ակնկալութեամբ, լքելով իր կինն ու չորս տարեկան աղջիկը: Յուսախաբութիւնը չ'ուշանար սակայն. ոչ տուն, ոչ դրամ: Աննային սուտերը կը զայրացնեն Գրիշան: Վէճ ու կռիւ: Աննան, միջամտութիւնը ապահովելու համար բժ. Ջանոյեանի, կը հեռաձայնէ, յայտնելով, թէ ծանր է մօր վիճակը: Բժ. Ջանոյեանի ներկայութեան Աննան ու Գրիշան զիրար կ'ամբաստանեն, իզուր ջանալով արդարացնել իրենք զիրենք: Պարզ կը դառնայ բժ. Ջանոյեանին, թէ Աննան խաղի բերած է զինք: Լսելէ ետք փոխադարձ ամբաստանութիւնները, կը համոզուի, թէ ստախօս խաբեբան եւ անձնասէր, անհաւատարիմ ամուսինը զիրար կ'արժեն:

Երկու օր չանցած Գրիշան կը ներկայանայ բժ. Ջանոյեանին, պահանջատէրի խօսքերով: Բժիշկը կը զարմանայ, թէ ի՞նչ իրաւունքով Գրիշան այդպէս պահանջկոտ է դարձեր: Կը պարզուի, թէ Աննան, չարաշահելով բժ. Ջանոյեանի հոգատար վերաբերմունքը մօրը հանդէպ, զինք Գրիշային ներկայացուցեր է որպէս իրենց կնքահայրը: Նախ կը զայրանայ, ապա կը մեղմանայ. կը մեղմանայ մանաւանդ Հայաստան անոր սպասող դժբախտ կնոջը եւ աղջնակին: Կը վճարէ ճանապարհածախսը ու կը թելադրէ, որ Հայաստան վերադառնայ անմիջապէս ու վերամիանայ ընտանիքին: Գրիշան վերադարձաւ Հայաստան: Դժբախտաբար ոչ մէկ լուր. «Ընտանիքը լքողը երախտապարտութեան զգացում չի ունենա» (էջ 151):

Ուրիշ պատմութիւն միջազգային ոլորտէն (էջ 24):

Աֆրիկեան երկու երկիրներու՝ Քենիայի եւ Ալճերիոյ մասին է ակնարկը: Բժ. Ջանոյեան բաղդատականը կ'ընէ այս երկիրներուն անկախացումի հետեւանքներուն: Այսպէս.

1962-ին անկախութեան տիրացած Քենիայի առաջին նախագահը՝ Ճոմօ Քենիաթա միջազգային հռչակաւոր դէմք կը դառնայ իր իմաստութեամբ ու հեռատեսութեամբ, որովհետեւ գաղութատիրութեան շրջանին անգլիացիներու կողմէ ստեղծուած կառոյցները չի քանդեր, ընդհակառակը, կը ջանայ որ մնան, պարզապէս յարգելով նորանկախ Քենիայի նոր օրէնքները: Որպէս գաղութարարներ անգլիացիներու հանդէպ թշնամութիւն չի յառաջանար, եւ երկիրը կը շարունակէ զարգանալ ու բարգաւաճիլ:

Ալճերիա անկախութեան կը տիրանայ Ֆրանսայի դէմ ութը տարի տեւած կռիւներէ ետքը: Ալճերիացին, ատելութեամբ լեցուած ֆրանսացիներուն եւ բոլոր օտարներուն դէմ, ալ չ'ուզեր հանդուրժել անոնց ներկայութիւնը: Կը հեռանան բոլորը: Հետեւանքը կ'ըլլայ այն, որ երկիրին արդիւնաբերական կառոյցները կը քանդուին, դրամատուները կը փակուին, առեւտուրը կը կասի ու կը քայքայուի տնտեսութիւնը: Այս կացութեան պատճառը, ըստ բժ. Ջանոյեանի, կը նկատուի այն, որ երկրին ղեկավարութիւնը կը ստանձնեն զինուորները, որոնք հերոսական պայքար մղեր էին գաղութարարին դէմ: Արժանապատիւ հայրենասէրներ, որոնք պատրաստ չէին նորանկախ երկիրը ղեկավարելու: Նոր կառոյցներով Ալճերիոյ տնտեսութեան վերականգնումը կ'իրագործուի երկար տարիներու դժուարին ճիգերով:

Արդ, ամէն մարդ ազատ է ընդհանրացումներ կատարելու:

Կ'արժէ կարդալ այս գիրքը, որ հարուստ է ուշագրաւ այլ ակնարկ-դրուագներով:

ԵՐՈՒԱՆԴ ՊԱՊԱՅԵԱՆ
Լոս Անճելըս

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՋՕՐԵԱԿԱՆՆԵՐ

Ատոմ Եղոյանը բազմաշնորհ արվեստագետ է

Կանադահայ հայտնի սցենարիստ եւ կինոբեմադրիչ Ատոմ Եղոյանը, որի վերջին՝ «Արարատ» ֆիլմը մայիսին մրցույթից դուրս ցուցադրվեց Կաննի միջազգային կինոփառատոնում, շարունակում է արվեստասեր հասարակայնությանը զարմացնել ու հիացնել իր բազմակողմանի օժտվածությամբ: Իր կոմպոզիտորական ձիրքը նա մարմնավորել է «Սալոմե» օպերայի մեջ: Բացի դրանից, Եղոյանը գրում է լիբրետտոներ եւ նույնիսկ դիրիժորություն անում «Թեփիստրի մյուզիք թիեթր» երաժշտական թատրոնում՝ «Էլսուերլիս» օպերայի ներկայացումների ժամանակ:

Իր ստեղծագործ մտքի շնորհիվ Ատոմ Եղոյանը նաեւ արվեստի գործեր է կերտում զանազան սարքերից ու սարքավորումներից: Այդ գործերի մի մասն արդեն ցուցադրվել է Վենետիկի բիենալեում, Իռլանդիայի ժամանակակից արվեստի թանգարանում, ինչպես նաեւ Օքսֆորդի թանգարանում: «Ֆրանս-Արմենի» հանդեսը տեղեկացնում է, որ ներկայումս Եղոյանը պատրաստվում է աշնանը Մոնրեալի ժամանակակից արվեստի թանգարանում բացվելիք անհատական ցուցահանդեսին: Այդ թանգարանն ամեն տարի մեկ արվեստագետ է ընտրում, որը պարտավոր է ցուցահանդես բացել՝ նպաստելով երկրի մշակութային կյանքի առաջընթացին:

Ատոմ Եղոյանի բավական տարօրինակ թվացող նախագիծը «Գործածությունից դուրս» անունն է կրում եւ ըստ մտահղացման լինելու է ավելին, քան զուտ տարածական արվեստի ցուցահանդես: Եղոյանն ուզում է աշխատանքին մասնակից դարձնել Մոնրեալի եւ շրջանի բնակիչներին, որոնց խնդրել է իրեն տրամադրել տնային հնաոճ, բայց գործող ձայնագրիչներ: Նա մտադիր է իր ցուցահանդեսում քննադատաբար ներկայացնել տեխնոլոգիայի ազդեցությունը մեր ժամանակակիցների կյանքի վրա: Նա ուզում է ձայնագրիչների հետ կապված վերարթնացնել մոնրեալցիների հուշերը: «Քանի որ թվային տեխնոլոգիան զավթում է մեր աշխարհը, ես ջանում եմ այս նախագիծը հուշարձան դարձնել դասական ձայնագրման առավել խոցելի հատկությունների եւ այն բանի համար, թե ինչպես հնացած տեխնոլոգիան կարող է արտահայտել հանրակցությունների զարգացմանն առնչվող հասկացություններ», պարզաբանում է արվեստագետը:

Պ. Ք.

Փելթրոուն փայլում է բեմի վրա

«Հաստատ կարելի է ասել, որ նա թատերական շնորհք ունի: Նրան դիտելով կարելի է պատկերացնել, թե ինչպիսի հաջողությամբ Իբսեն եւ Չեխով կխաղար», գրում է անգլիական «Գարդիան» հեղինակավոր թերթում Դոնմար Ուերհաուսը դերասանուհի Գվինեթ Փելթրոուի մասին, որն այս օրերին մեծ վարպետությամբ գլխավոր դերն է կատարում լոնդոնյան թատրոնում ցուցադրվող Դեյվիդ Օբըռնի «Ապացույց» ներկայացման մեջ:

Պիեսը, որը քննում է վերջերս բավական մոդային դարձած մաթեմատիկական գիտությունների հանճարի եւ նրա ընդունակությունների հաջորդ սերնդին հնարավոր փոխանցման հարցերը, երկու տարի առաջ Մերի Լուիզ Փարքերի դերասանությամբ Բրոդվեյում (Նյու Յորք) բեմական կյանքը սկսելուց հետո շարունակում է իր հաղթարշավը եւ անցյալ տարի արժանացել է ինչպես «Պուլիցեր» եւ «Թոնի» մրցանակների, այնպես էլ քննադատների գովասանական ջերմ խոսքերին, որպես լավագույն ներկայացում:

Լոնդոնյան բեմում Փելթրոուն խաղում է իր կյանքի վերջին տարիներին նյարդերի սաստիկ թուլությունից տառապած եւ մահկանացուն կնքած Չիկագոյի հանճարեղ մաթեմատիկոսի 25-ամյա ընկճված դուստր՝ Քեթրինի դերը: Սյուժեի առանցքն է կազմում մահացած հոր փաստաթղթերի մեջ մաթեմատիկական մի այնպիսի տեսության հայտնագործումը, որը կարող է հեղափոխություն առաջ բերել այդ ասպարեզում: Ո՞ւմ գրչին է պատկանում դա. Քեթրինի՞, ինչպես ինքն է պնդում, թե՞ հոր: Քույրը՝ Քլերը, կասկածանքով է մոտենում նրա պնդումներին: Ասպիրանտ Հալը չի կարողանում հավատալ, որ այդ դժկամ, դժվարահաղորդ աղջիկը կարող է նման հայտնագործություն կատարել:

Ներկայացման մեջ ընդգծված է աղջկա սերը հոր հանդեպ եւ անհուն նվիրվածությունը նրան: Հայրը պիեսում երեւում է միայն էկրանի վրա կամ ուրվականի տեսքով: Դրվագներից մեկում նա աղջկան է հանձնում իր վերջին տարիների ենթադրյալ տեսությունների տետրը, որը դատելով Փելթրոուի հիասթափական հայացքից այնքան էլ արժեքավոր բան չի պարունակում:

«Փելթրոուն կարողանում է թափանցել կերպարի ներաշխարհը եւ երբեմն իր գերազանց խաղով նաեւ ծածկել պիեսի թույլ մասերը: Նրա գաղտնի ժպիտներն ու խոսուն հայացքները հանդիսատեսին կարողանում են հավաստել, որ հնարավոր է հանճարի ընդունակությունների փոխանցումը հաջորդ սերնդին», գրում է արվեստաբան քննադատը «Գարդիան» թերթում:

Բեմադրությունն իրականացրել է Ջոն Մադենը: Հոր դերը կատարում է Ռոնալդ Պիկապը, իսկ քրոջ դերը՝ Սառա Սթյուարտը:

Հ. Ծ.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Մարզական

Ամեն տարի ֆուտբոլի եվրոպական գավաթների մրցաշարերի շեմին հայ ֆուտբոլասերները հույսով ու հավատով են սպասում մեր թիմերի հաջող մրցելույթներին: Սակայն մեծամասամբ նրանց սպասելիքները չեն արդարացել: Հայաստանի թիմերը որպես կանոն առաջին իսկ փուլից հետո թողել են ասպարեզը՝ չդրսեւորելով իրենց ունակությունները: Սա կարծես արդեն տխուր ավանդույթ է դարձել: Եվ ահա, սառույցը վերջապես կոտրվեց, ավանդույթը խախտվեց: Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարում Երեւանի «Փյունիկը» հյուրընկալվելիս պարզապես ջախջախեց Ֆինլանդիայի չեմպիոն «Տամպերեին»: «Փյունիկի» տպավորիչ հաղթանակը մեծ ոգեւորություն եւ ուրախության ալիք է առաջացրել ֆուտբոլասերների շրջանում, որոնք տոնական տրամադրության մեջ են: Այո, վերջապես հայկական ֆուտբոլը միջազգային ասպարեզում աննախադեպ հաջողության հասավ, որին ֆուտբոլասերներն երկար էին սպասել: Անկեղծ ասած, երեւի թե շատերը հոգու խորքում «Փյունիկի» հաջող մեկնարկի հույսեր էին փայփայում, բայց դժվար թե որեւէ մեկի մտքով անցներ, որ Հայաստանի չեմպիոնը հյուրընկալվելիս ջախջախիչ պարտության կմատնի մրցակցին: Անկախացումից հետո այս հաղթանակը եվրոպական գավաթների մրցաշարերում հայկական թիմերի տոնած ամենախոշոր եւ տպավորիչ հաջողությունն է: Ավելորդ չէ հիշեցնել, որ եվրոպական գավաթների մրցաշարերում մինչ այդ անցկացրած 58 հանդիպումներից միայն 8-ում էին հայկական թիմերը հաղթել: Միայն Երեւանի «Արարատին» է հաջողվել հաղթահարել առաջին փուլի արգելքը, որը մեր ակումբների համար «աքիլլեսյան գարշապար» էր դարձել: Եվ ահա, «Փյունիկը» վերջապես կոտրեց անհաջողությունների շղթան եւ կասկած չկա, որ չեմպիոնը հանդես կգա հաջորդ փուլում, որտեղ սպասվում է բավական սկզբունքային եւ հետաքրքրական մրցավեճ Կիեւի «Դինամոյի» հետ:

Տամպերեում գրանցված խոշոր հաշիվը բնավ էլ չի վկայում Ֆինլանդիայի չեմպիոնի թույլ լինելը: Պարզապես «Փյունիկը» գերազանց խաղ ցուցադրեց եւ արժանի հաղթանակ տոնեց: «Փյունիկը», որ Հայաստանի առաջնությունում մրցակցությունից դուրս է եւ թիմի չեմպիոն դառնալը կասկած չի հարուցում, ապացուցեց, որ միջազգային մրցասպարեզում էլ ներուժը մեծ է եւ կարող է հաջողությամբ պայքարել ուժեղ մրցակիցների դեմ: զգուշանալ հայկական թիմերից: Հասկանալի է, որ վիճակահանությունից անմիջապես հետո, երբ պարզ դարձավ, որ չեմպիոնների լիգայի որակավորման 2-րդ փուլում Կիեւի «Դինամոն» հանդիպելու է «Փյունիկ»-«Տամպերե» զույգի հաղթողի հետ, ուկրաինական ակումբի ներկայացուցիչներն իրենց կարծիք էին հայտնել, թե իրենց համար տարբերություն չկա, թե որ թիմը կլինի «Դինամոյի» մր-

Տոն, որը բոլորինն է

«Փյունիկի» հաղթանակը հայկական ֆուտբոլի հաջողությունն է

Արժանին պետք է մատուցել արգենտինացի մասնագետ Օսկար Լոպեսին, որի գլխավորությամբ «Փյունիկի» խաղը նոր բովանդակություն ու երանգ է ստացել: Եվ հենց նրա՝ խաղը կազմակերպելու պրոֆեսիոնալ մեծ հմտությունները եւ ֆուտբոլիստների դրսեւորած խաղային բարձր որակներն ապահովեցին ցանկալի արդյունքը: Չի կարելի անտեսել նաեւ թիմի կազմի ուժեղացմանն ուղղված ակումբի ղեկավարության ջանքերը: Դրանց շնորհիվ այսօր «Փյունիկը» լավ կազմակերպված պրոֆեսիոնալ ակումբ է, մարտունակ ֆուտբոլային կոլեկտիվ, որում հայ ֆուտբոլիստների հետ ներդաշնակություն են կազմում լեգեոներները:

Չեմպիոնների լիգայի մրցաշարում «Փյունիկի» հաջող մեկնարկը զգալիորեն կբարձրացնի թե մեր չեմպիոնի եւ թե ընդհանրապես հայկական ֆուտբոլի միջազգային վարկանիշը: Այն կստիպի մրցակիցներին ավելի հարգալից խոսել մեր ֆուտբոլի մասին եւ ցակիցը, քանի որ միեւնույն է՝ հաղթելու են: Կարծում եմ, «Փյունիկի» տպավորիչ հաղթանակը կստիպի Կիեւի «Դինամոյի» մարզիչներին վերանայել իրենց տեսակետը, մանավանդ որ նրանք ներկա են գտնվել Տամպերեում եւ մեր չեմպիոնի հաջողության ականատեսն են: Իհարկե, բոլորս էլ հասկանում ենք, որ Կիեւի «Դինամոն» զգալիորեն գերազանցում է Ֆինլանդիայի չեմպիոնին, սակայն սարսափելի ոչինչ չկա. կարելի է հաջող խաղալ նաեւ դինամոյականների հետ, ինչպես տարիներ առաջ դա արեցին Հայաստանի ազգային հավաքականի ֆուտբոլիստները: Այնպես որ, սպասվում են բավական հետաքրքրական մրցավեճեր ուկրաինացիների հետ: Իսկ մինչ այդ, կարծում եմ, «Փյունիկը» «Տամպերեի» հետ երեւանյան խաղում էլ կդրսեւորի իր առավելությունը՝ մեկ անգամ եւս ուրախության հաճելի պահեր պարգեւելով հաղթանակների այնքան կարոտ հայ ֆուտբոլասերներին:

Չորս թեկնածու

Այսօր պետք է որոշվի Ֆրանսիայի ֆուտբոլի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչը: Հիշեցնենք, որ աշխարհի առաջնությունում անհաջող ելույթների համար հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ռոժե Լեմերը հեռացվել էր պաշտոնից: Այդ պաշտոնին հավակնում են չորսը՝ Ռայմոն Դոմենեչը, Ռենե Ժիրարը, Ժակ Սանտինին եւ Ֆիլիպ Տրուսյեն: Ֆրանսիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Կլոդ Սիմոնեն պետք է նշված չորս թեկնածուներից ընտրություն կատարի: Նշենք, որ Ռենե Ժիրարը հավաքականի գլխավոր մարզչի օգնականն էր ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունում: Ընդհանրապես, վերջին տարիներին հավաքականում որպես կանոն գլխավոր մարզիչներին փոխարինել են օգնականները, ուստի այս առումով Ժիրարի հնարավորությունները բարձր են գնահատվում:

Սանտինին անցյալ մրցաշրջանում «Լիոնին» չեմպիոնական բարձունքի հասցրեց, իսկ Տրուսյեն աշխարհի առաջնությունում գլխավորում էր Ճապոնիայի հավաքականը, որին հաջողվեց մտնել 1/8 եզրափակիչ:

Անտուենիսը Բելգիայի հավաքականի մարզիչ

Բելգիայի ֆուտբոլային միությունը երկրի ազգային հավաքականի նոր մարզիչ է նշանակել Էմե Անտուենիսին, որը մինչ այդ գլխավորում էր «Անդերլեխտը»: Նա փոխարինելու է Ռոբեր Վասեյժին, որի ղեկավարությամբ բելգիացիներն աշխարհի առաջնությունում հասան մինչեւ 1/8 եզրափակիչ, որտեղ պարտվեցին ապագա չեմպիոն բրազիլացիներին: 58-ամյա Էմե Անտուենիսը Բելգիայի ամենահեղինակավոր մարզիչներից է: Մի քանի տարի նա մարզել է «Գենկը», որը 1999 թ. դարձավ երկրի չեմպիոն: Մեկ տարի անց նրա գլխավորությամբ չեմպիոնի տիտղոսը նվաճեց «Անդերլեխտը», որը հաջող հանդես եկավ նաեւ չեմպիոնների լիգայի մրցաշարում: Ինչպես նշել է Բելգիայի ֆուտբոլային միության մամուլի քարտուղար Նիկոլյա Կորնյուն, Անտուենիսի գլխավոր խնդիրն է հավաքականի հետ նվաճել 2004 թ. Պորտուգալիայում կայանալիք Եվրոպայի առաջնության ուղեգիր:

Յոթ ֆուտբոլիստ տրանսֆերի է հանվել

Նոր մրցաշրջանի շեմին Մադրիդի «Ռեալը» յոթ ֆուտբոլիստի տրանսֆերի է հանել: Ինչպես հայտարարել է գլխավոր մարզիչ Խորխե Վալդանոն, այդ ֆուտբոլիստները թիմի կազմում չեն հայտավորվելու: Այնպես որ, եթե նրանք չցանկանան հեռանալ թիմից, ապա մրցաշրջանն իրենց համար կարող են կորած համարել: «Արքայական ակումբի» տրանսֆերի հանված ֆուտբոլիստներն են բրազիլացիներ Սավիոն եւ Ֆլավիո Կոնսեյսաոն, բոսնիացի էլվիր Բալիչը, կամերունցի Ժերեմին, իսպանացիներ Պեդրո Մունիտիսը եւ Ալբերտ Սելադեսը, կոլումբիացի էդվին Կոնգոն: Նշված ֆուտբոլիստներից առավել շատ հետաքրքրվում են բրազիլացիներով եւ Ժերեմիով, սակայն առայժմ նրանք պայմանագիր չեն կնքել որեւէ ակումբի հետ:

ՉԵՄՊԻՈՆՆԵՐԻ ԼԻԳԱ

Հյուրընկալվելիս ամենահաջողը «Փյունիկի» ելույթն էր

Չեմպիոնների լիգայի որակավորման առաջին փուլի հանդիպումներով տրվեց եվրոպական գավաթների մրցաշարերի մեկնարկը: Առաջինը պայքարի դուրս եկան 20 թիմեր, որոնք զույգեր կազմած երկու հանդիպումների արդյունքով պետք է որոշեն հաջորդ փուլի մասնակիցներին: Դրանց մեջ քիչ թիվ չեն կազմում նախկին ԽՍՀՄ-ի ակումբները: Կայացած 10 հանդիպումներից միայն երկուսում հաջողությունն ուղեկցեց հյուրերին: Հաճելի է, որ հյուրընկալվելիս ամենամեծ հաջողությանը հասավ մեր հանրապետության չեմպիոնը: Մրցակցի դաշտում հաղթեց նաեւ Ալբանիայի չեմպիոն Տիրանայի «Դինամոն», որը 3-2 հաշվով պարտության մատնեց Լիտվայի «Կաունասին»: Ընդ որում, այդ խաղում ալբանացիները պարտվում էին 0-2 հաշվով (երկու անգամ աչքի էր ընկել Վելիչկան), սակայն ընդմիջումից հետո Ախմաքայի, Պիշայի եւ Կոռրիի խփած գնդակները հաղթանակ պարգեւեցին ալբանացիներին:

Ընթերցողներին ենք ներկայացնում մյուս հանդիպումների համառոտ վիճակագրությունը.

«Սկոնտո» Լատվիա—«Բարի Թաուն» Ուելս՝ 5–0

Կոլեսնիչենկո (13), Զեմլինսկիս (61), Կորգալիձե (65), Կսանավիչյուս (86), Ելիսեեւ (90):

«Պորտադաուն» Հս. Իռլանդիա—«Բելշինա» Բելառուս՝ 0–0

«Դյուդելանժ» Լյուքսեմբուրգ—«Վարդար» Մակեդոնիա՝ 1–1

1–0՝ Ռեմի (54), 1–1՝ Գեորգիեւսկի (68):

«Ֆլորա» Էստոնիա—«Ապոել» Կիպրոս՝ 0–0

«Ժելեզնիչար» Բոսնիա—«Ակրանես» Իսլանդիա՝ 3–0

Գուվո (4, 56), Գրեդիչ (38):

«Հիբերնիան» Մալթա—«Շելբուռն» Իռլանդիա՝ 2–2

0–1՝ Բերի (6), 1–1՝ Զուկունյերս (7), 2–1՝ Պուլիս (37), 2–2՝ Գենոն (66):

«Տորպեդո» Ք., Վրաստան—«Բ36 Թորշավն» Ֆարերներ՝ 5–2

1–0՝ Ասաթիանի (15), 2–0՝ Իոնանիձե (33), 3–0՝ Ասաթիանի (46), 3–1՝ Լակյունի (53), 4–1՝ Կվեսենաձե (67), 5–1՝ Պորոշին (71), 5–2՝ Մորթանսոն (74):

«Շերիֆ» Մոլդովա—«Ժենիս» Ղազախստան՝ 2–1

0–1՝ Լովչեւ (8), 1–1՝ Պրիգանյուկ (57), 2–1՝ Տարխնիշվիլի (85՝ 11 մ):

Ռուսները շարունակում են հաղթարշավը

Պերմում ընթացող բռնցքամարտի Եվրոպայի 34-րդ առաջնությունում հաջող մրցելույթներն են շարունակում ռուսաստանցի մարզիկները: Մրցումների հերթական օրը կիսաեզրափակիչի մասնակիցները որոշվեցին քաշային հինգ կարգերում: Դրանցից չորսում հանդես եկած ռուս բռնցքամարտիկները հաղթանակով ավարտեցին իրենց մենամարտերը եւ մտան կիսաեզրափակիչ՝ ապահովելով նվազագույնը բրոնզե մեդալը: Այսպես, 57 կգ քաշային կարգում ռուսաստանցի Ռախիմկուլ Սալախբեկովի առավելությունն ուկրաինացի Օլեգ Եֆիմովիչի նկատմամբ բացահայտ էր: Դմիտրի Պավլյուչենկովը (63,5 կգ) միավորներով հաղթեց վրաց բռնցքամարտիկ Պատա Վարդուաշվիլուն (29-16): 71 կգ քաշայիններ Անդրեյ Միշինի եւ թուրք Բյուլենթ Ուլուսոյի մրցավեճում էլ ռուս բռնցքամարտիկը զգալի առավելություն ուներ եւ կարողացավ մենամարտն իր օգտին ավարտել (28-17): Իր թիմակիցների հաղթական երթը շարունակեց գերծանրքաշային Ալեքսանդր Պովետկինը: Նա բացահայտ առավելության հասավ խորվաթացի Թոֆիկ Բիսիի նկատմամբ: Ցավոք, չկարողացավ կիսաեզրափակիչ մտնել 75 կգ քաշում Բուլղարիան ներկայացնող Դավիթ Մանուկյանը: Ուկրաինացի Մաշկինի հետ մենամարտը դադարեցվեց առաջին ռաունդում՝ հաղթանակը շնորհելով մրցակցին:

Լեկոյի մրցակիցը Թոփալովն է

Բուլղարացի գրոսմայստեր Վեսելին Թոփալովը դարձավ Դորտմունդում ընթացող շախմատի աշխարհի առաջնության հավակնորդների մրցաշարի եզրափակիչի երկրորդ մասնակիցը: 4 պարտիայից բաղկացած եզրափակիչ մրցամարտում Վլադիմիր Կրամնիկի հետ հանդիպելու իրավունքը Թոփալովը կվիճարկի հունգարացի գրոսմայստեր Պետեր Լեկոյի հետ, որը կիսաեզրափակիչում առավելության էր հասել Ալեքսեյ Շիրովի նկատմամբ (2,5-0,5): Իսկ ահա, Թոփալովը լրացուցիչ մրցախաղում հաղթեց ռուսաստանցի Եվգենի Բարեեւին եւ իրավունք ստացավ հանդես գալու եզրափակիչում: Արագ շախմատի կանոններով անցկացված առաջին պարտիայում սպիտակներով խաղացող Բարեեւը չկարողացավ առավելության հասնել: Ճիշտ է, նա մեկ ավել փիղ ուներ, սակայն փոխարենը 3 զինվոր պակաս ուներ: Պարտիան 57-րդ քայլում խաղաղ ավարտ ունեցավ: Իսկ ահա, Թոփալովին հաջողվեց 2-րդ պարտիայում օգտվել սպիտակ խաղաքարերի ընձեռած առավելությունից: Բարեեւը ստիպված էր արդեն 27-րդ քայլին ընդունել իր պարտությունը, քանի որ կամ մատ էր ստանալու, կամ էլ կորցնելու էր թագուհին:

Եվ այսպես, հայտնի դարձան հավակնորդների մրցաշարի եզրափակիչի մասնակիցները: Թոփալովն ու Լեկոն 4 պարտիայից բաղկացած մրցախաղում պետք է որոշեն հաղթողին: Հավասար արդյունքի դեպքում կնշանակվի լրացուցիչ մրցախաղ նախ արագ շախմատի կանոններով, ապա հարկ եղած դեպքում կայծակնային մրցաշար:

ՖԻՖԱ-ն զգուշացնում է հունական ակումբներին

ՖԻՖԱ-ն նախազգուշացրել է Հունաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիային, որ երկրի չորս ակումբների նկատմամբ հնարավոր է պատժամիջոցներ կիրառի, եթե այդ թիմերը չմարեն ֆուտբոլիստների գնման հետ կապված պարտքերը: Այդ թիմերի թվում են Հունաստանի բարձրագույն խմբի երկու ակումբներ՝ ԱԵԿ-ը եւ ՊԱՕԿ-ը, որոնց ընդհանուր պարտքը 450 հազար դոլար է: Պարտքեր ունեն նաեւ 2-րդ դիվիզիոնի «Պանայոլիոսը» եւ 3-րդ դիվիզիոնի «Լարիսան»: Հունաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիան արդեն արձագանքել է ՖԻՖԱ-ի նախազգուշացմանը: Եթե մինչեւ օգոստոսի 20-ը ֆինանսական հարցերը չլուծվեն, ապա այդ թիմերը նոր մրցաշրջանը կսկսեն՝ իրենց հաշվին ունենալով -6 միավոր:

Էջը պատրաստեց ԱԲՈՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Շոու-բիզ

ՇԱԲԱԹՎԱ ԼՈՒՐԸ

Ջեքսոնն ընդդեմ Sony-ի

Մայքլ Ջեքսոնի հակամարտությունը Sony ձայնագրման ստուդիայի հետ հետզհետե ավելի մեծ թափ է ստանում եւ ավելի շատ մարդ ներգրավում։ Հազարավոր երկրպագուներ որոշել են բոյկոտել Սոնիի բոլոր արտադրանքները՝ մեղադրելով ստուդիայի ղեկավարությանն իրենց սիրելի երգչի վերջին ալբոմի՝ Invisible-ի ձախողման մեջ (իհարկե, ձախողում բառը այստեղ միանշանակ չէ, պարզապես չի ունեցել այնպիսի փառահեղ հաջողություն, որին սովոր է Մայքլ Ջեքսոնը)։ Թե՛ երգիչը, թե՛ երկրպագուները միահամուռ պնդում են, որ եթե Սոնին ավելի շատ գումար ներդներ եւ չզլանար ավելի լավ գովազդել, ալբոմի հաջողությունը ապահովված կլիներ։

Մինչդեռ ստուդիայի ղեկավարները հակառակ կարծիքի են։ Նրանք համարում են, որ հնարավորին ամեն ինչ արել են եւ վատ արդյունքի համար եթե անգամ որեւէ մեկը մեղավոր է, ապա միայն եւ միայն ինքը Ջեքսոնն է, քանի որ նա հրաժարվում էր թողարկումից առաջ հարցազրույցներ տալուց, հետաձգում էր գովազդման նպատակով նախատեսված համերգային շրջագայությունները, որոնք, ի վերջո, ընդհանրապես չկայացան։ Ըստ Սոնիի, Ջեքսոնն ընդամենը ձգտում է մեղավորներ փնտրել՝ չընդունելու համար իր սեփական մեղքը։

Ստեղծվում է այնպիսի տպավորություն, որ Ջեքսոնը փնտրում է ոչ այնքան իր ալբոմի ձախողման, որքան աշխարհի ողջ չարիքի եւ բոլոր անարդարությունների մեղավորներին։ Պարզապես այս պարագայում նրա համար չարիքի մարմնացումը Սոնիի տնօրեն Թոմի Մոթոլան է, որին Ջեքսոնը բացահայտ անվանել է սատանա եւ ռասիստ։ Երաժշտական ճարտարվեստի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ մի համաժողովում Ջեքսոնը ելույթ է ունեցել՝ կոչ անելով անտեսել իր անձնական դժգոհությունները եւ Սոնիի հետ հակամարտությունը եւ նայել ճշմարտության աչքերին։ «Ես հոգնել եմ շահարկումներից։ Մամուլն անընդհատ աղավաղում է ճշմարտությունը։ Նրանք ստախոսներ են։ Պատմության գրքերը նույնպես ստում են։ Դուք գիտեք, պետք է իմանաք, որ պոպ երաժշտության բոլոր ձեւերը, սկսած ջազից մինչեւ ռոք եւ հիփ-հոփ, ջիթերբագից մինչեւ չարլստոն, ստեղծել են սեւամորթները։ Բայց եթե գնաք առաջին իսկ գրախանութը, այնտեղ ոչ մի գրքի վրա սեւամորթի նկար չեք տեսնի։ Կտեսնեք Էլվիս Պրեսլիին, Ռոլինգ Սթոունզին, իսկ որտե՞ղ են առաջինները, ինչո՞ւ նրանց մասին ոչ ոք չի գրում։ Ես էլ երբ սկսեցի փառքի հասնել, ալբոմների վաճառքի քանակով գերազանցել Պրեսլիին, Բիթլզին, այդ ժամանակ այն համակարգը, որն ինձ առաջ էր քաշում, սկսեց առաջինը ինձ քարկոծել։ Ինձ անվանեցին արվամոլ, մեղադրեցին երեխաների հանդեպ այլասերված հակումների մեջ, հայտարարեցին, որ ես սպիտակեցրել եմ մաշկս, մի խոսքով՝ արեցին ամեն ինչ, որ հասարակությանն իմ դեմ տրամադրեն։ Ես ճանաչում եմ իմ ռասան, ես նայում եմ հայելու մեջ եւ տեսնում, որ սեւամորթ եմ», ասել է իր ելույթում Մայքլ Ջեքսոնը եւ ավելացրել. «Խնդրում եմ այս շենքից դուրս գալուց հետո չմոռանաք այն ամենը, ինչ լսեցիք։ Եկեք միասին մի բան անենք, որեւէ ձեւով պայքարենք եւ ամենակարեւորը՝ միշտ հիշենք, որ մենք քույրեր եւ եղբայրներ ենք անկախ նրանից, թե մեր մաշկն ինչ գույնի է»։ Այս բառերից հետո Ջեքսոնը լքել է դահլիճը, ինչը մեծ շփոթություն է առաջացրել ներկաների մեջ։ Ոմանք հետեւել են նրա օրինակին՝ հետաձգելով համաժողովի աշխատանքները։

Հոլիվուդի կինոթատրոնների երբեմնի հմայքը վերականգնված

Տեղական փոքր կինոթատրոններում հաճախ տոմսեր չգտնելն ու երեխաների առաջ անհարմար դրության մեջ ընկնելը Ջորջ Գրիգորյանին ստիպել են մտածել Հոլիվուդ քաղաքում ավելի մեծ ու հարմարավետ կինոդահլիճներ ունենալու մասին։ Անշարժ գույքի նախկին գործակալը 1984-ին հիմնել է կինոթատրոնների մի ամբողջ ցանց, իսկ հինգ տարի առաջ՝ 1996-ին, ըստ AIM ամսագրի լրատվության, տենչելով գործի առաջխաղացումը, նոր տարածքներ է գնել, կինոյի նոր շենքեր բարձրացրել եւ նախկինները վերանորոգել ժամանակակից ոճով՝ դարձնելով հարմարավետ ժամանցի վայրեր։ Տաղանդավոր ձեռներեցը ծախսել է 40 մլն դոլար, ստեղծել մոտ 200 աշխատատեղեր եւ վերականգնել Հոլիվուդի կինոթատրոնների երբեմնի հմայքը։ Այժմ ամբողջ Կալիֆոռնիայում տեղաբաշխված «Ռեդլանդս», «Մոնրովիա», «Դաունի», «Սան Կլեմենս» եւ մյուս կինոթատրոնների դահլիճների ընդհանուր քանակը հասնում է 42-ի։ Դրանցում ցուցադրվում են հիմնականում ֆիլմերի պրեմիերաներ։

Գրիգորյանները բնիկ Բուրսայից են (Թուրքիա)։ Այնտեղ թուրքական յաթաղանից Ջորջի մեծ հայրն է միայն ողջ մնացել։ ԱՄՆ-ում Ջորջի ծնողները նախ հաստատվել են Բոստոնից (Մասաչուսեթս) 25 մղոն հյուսիս գտնվող Սալեմի հողագործական տարածքում։ Հայրը ձիեր է վարժեցրել մոտակա Ռոքինգհեմ ֆերմայում, որտեղ էլ Ջորջը սկսել է հետաքրքրվել ձիերով։ Ծառայել է Վիետնամում եւ վերադարձին հաստատվել Հարավային Կալիֆոռնիայում։ Ունի մոտ երկու տասնյակ ձիեր, որոնցից Աքաբերը մի քանի մրցանակներ է շահել։

Ջասթին եւ Ջենեթ

Վերջին նորությունների համաձայն, Ջասթին Թիմբըրլեյքը՝ «Էնսինք» խմբի երգիչը եւ Բրիթնի Սփիրսի նախկին ընկերը, հանդիպում է հանրահայտ Ջենեթ Ջեքսոնի հետ, որն, ի դեպ, տարիքով բավական մեծ է նրանից։ Նրանց հարաբերությունների մասին առաջինը կռահել է Ջեքսոնի նախկին ընկերը՝ Ժերմեյն Դյուպրին՝ պատահաբար նրանց տեսնելով։

Հետաքրքրասերների կասկածները միանգամայն անհետացան, երբ Ջենեթն ու Ջասթինը միասին ներկայացան ռեփեր Միսի Էլիոթի ծննդյան արարողությանը։ Ականատեսների վկայությամբ նրանք ոչ միայն չէին թաքցնում իրենց սիրավեպը, այլեւ հնարավորինս ցուցադրում էին։ Ի դեպ, Ջենեթի հետ սիրավեպը չի խանգարում 21-ամյա Ջասթին Թիմբըրլեյքին նման բացահայտ հարաբերություններ ունենալ նաեւ այլ կանանց հետ, ընդ որում, չշրջանցելով անգամ Ջենեթի շրջապատը։ Վերջերս թերթերը բազմիցս գրել են նրա հարաբերությունների մասին Ջենեթի խմբի պարուհիներից մեկի հետ։

Երաժշտության «լեզուն»

Սեպտեմբերի 17-ին սիրված երգիչ Էնրիկե Իգլեսիասը կթողարկի իր հերթական ալբոմը։ Այն դեռեւս վերնագրված չէ, բայց հայտնի է, որ բոլոր երգերն իսպաներեն են լինելու, եւ որ բոլոր երգերի հեղինակը (կամ որոշ դեպքերում համահեղինակը) ինքը՝ Էնրիկեն է։

Հուլիսի 22-ին ռադիոեթերում արդեն կհայտնվի այդ ալբոմի առաջին սինգլը՝ Mentiroso («Խաբեբա») կոչվող բալլադը։ Իգլեսիասը հարցազրույցում ասել է, որ իրեն մեծ բավականություն է պատճառել իսպաներեն լեզվով կրկին ստեղծագործելու հնարավորությունը։ Նրա կարծիքով, լեզվի ընտրության հարցում սխալ է շահ հետապնդելու սկզբունքով առաջնորդվելը։ Ոչ մեկի համար գաղտնիք չէ, որ անգլերենն ավելի մեծ շուկայի հնարավորություն է տալիս երգչին եւ պատահական չէ, որ Իգլեսիասի նախորդ անգլիալեզու ալբոմին՝ Escape-ին («Փախուստ») բաժին ընկավ փառահեղ հաջողություն թե՛ ստեղծագործական, թե՛ ֆինանսական տեսակետից։ Բայց ստեղծագործելիս պետք է հոգու պահանջին ենթարկվել, ոչ թե շուկայի։ Ի դեպ, անգլերենն Իգլեսիասին նույնպես հարազատ է, քանի որ նա մեծացել է Ամերիկայում եւ, ինչպես ինքն է ասում, դաստիարակվել է ամերիկյան ոգով։

«Անկախ նրանից՝ դու ինչ լեզվով ես երգում, պետք է զգաս այդ լեզուն, նման դեպքում կվերանան բոլոր տեսակի լեզվական խոչընդոտները, որոնք կարող են երգչին բաժանել լսարանից», մտածում է Էնրիկե Իգլեսիասը եւ վստահություն հայտնում, որ երկրպագուները հաճույքով կլսեն եւ կսիրեն իր նոր ալբոմը՝ իսպաներեն ոչ մի բառ չիմանալու դեպքում անգամ։

Ծիծաղում է նա, ով վերջինն է ծիծաղում

Ջորջ Մայքլի՝ քաղաքական թեմաներով նկարահանված Shoot the dog («Կրակեք շանը») տեսահոլովակը, որտեղ Անգլիայի վարչապետը ներկայացված է Ամերիկայի նախագահ Ջորջ Բուշի շնիկի դերում, արդեն արժանացել է առաջին քննադատական արձագանքներին, ընդ որում ոչ թե քաղաքական ուժերի, այլ «Օեյզիս» խմբի ղեկավար Նոել Գալահերի կողմից։

«Նա չգիտես ինչու ստանձնել է հասարակական մեկնաբանի դերը եւ որոշել է իր գնահատականը տալ աշխարհի իրադարձություններին, բարոյականությանն, անգամ այն դեպքում, երբ ինքը հասարակությունից քսան տարի շարունակ թաքցնում էր իր ով լինելը», ասել է վրդովված Գալահերը՝ ակնարկելով Ջորջ Մայքլի անձնական կյանքը։ «Էլ չեմ խոսում բուն երգի մասին, որը թյուրիմացություն է։ Չեմ հասկանում, թե ինչ է ուզում նա ասել այս ամենով»։ BBC-ին տրված հարցազրույցում Գալահերը զերծ չի մնացել նաեւ Ջորջ Մայքլին անձնական վիրավորանքներ հասցնելուց։

Ավելացնենք, որ Նոել եւ Լայեմ Գալահեր եղբայրներն ընդհանրապես աչքի են ընկնում քննադատելու, արգելելու եւ ամեն ինչի մասին սեփական կարծիք հայտնելու մոլուցքով, որը հաճախ ուրիշների համար նույնքան անհասկանալի է, որքան իրենց համար Ջորջ Մայքլի տեսահոլովակի բովանդակությունն ու իմաստը։ Օրինակ՝ վերջերս նրանք Քայլի Մինոուգին անվանել են «սատանայական փոքրիկ հիմար», իսկ «Սփայս Գըրլզի» նախկին անդամ Վիկտորիա Բեքհեմին՝ «չափազանց տգեղ՝ գիրք գրելու համար»։ Նրանց «հարձակումներից» զերծ չի մնացել նույնիսկ լեգենդար Ռոլինգ Սթոունզը, որն իր 40-ամյա հոբելյանի կապակցությամբ սեպտեմբերին պատրաստվում է համերգային շրջագայություն սկսել։ Նոելն այդ առիթով ասել է, որ վաղուց արդեն ժամանակն է խմբի կարիերան ավարտելու. «Նրանք արդեն 10 տարի ծիծաղի առարկա են։ Միք Ջեգերը 60 տարեկանում դեռեւս բեմի վրա նեղ հագուստով է։ Դա անհեթեթություն է։ Մենք 60 տարեկանում բեմ չենք բարձրանա»։

Մնում է սպասել եւ տեսնել, թե ինչ կլինի «Օեյզիս» խմբի հետ տարիներ անց։

ՀԱՄԱՌՈՏ

- Երգիչ Մարատ Հայրապետյանը, որը սովորում է Երեւանի պետական կոնսերվատորիայի կոմպոզիցիայի բաժնում, որոշել է ընդունվել նաեւ վոկալի բաժին։ Շուտով նա հայ հանդիսատեսին կներկայացնի նոր ձայնագրված երկու երգ։ Դրանցից մեկը Առնո Բաբաջանյանի «Սատանայի անիվը» երգի իր մեկնաբանությունն է, իսկ մյուսը Էմմա Բարխուդարյանի խոսքերով՝ հեղինակային մի ստեղծագործություն է։

- Հասմիկ Կարապետյանը ձայնագրել է մի նոր ստեղծագործություն, որի եւ երաժշտության, եւ խոսքերի հեղինակն ինքն է։ Այս շաբաթ նախատեսված էր նկարահանել նաեւ այդ երգի տեսահոլովակը, որի սցենարի հեղինակն ու ռեժիսորը Հրաչ Քեշիշյանն է։

- Մալայզիայում արգելել են ավստրալուհի Քայլի Մինոուգի համերգային տեսագրության ցուցադրումը՝ պատճառաբանելով, որ այն նպաստում է երկրում հանցագործությունների եւ անբարոյականության աճին։ Մալայզիայի ֆիլմերի վերահսկողության հանձնաժողովի որոշմամբ Քայլիի սիդնեյյան համերգը 194 այլ արգելված տեսահոլովակների ճակատագրին է արժանացել։ Հանձնաժողովի նախագահն ասել է, որ, եթե իրենք ուզում են մալայզիացիների մեջ պահպանել բարոյական արժեքները, ուրեմն պետք է դադարեն այնպիսի ֆիլմեր ներմուծել, որոնք պատշաճ չեն իրենց երկրի համար։ Նախագահը չի ճշգրտել, թե՝ ըստ հանձնաժողովի, բարոյականության որ նորմերն են խախտված Քայլիի տեսագրության մեջ, սակայն նշել է, որ այդ արգելքը համահունչ է Մալայզիայի վարչապետի վերջերս կատարած հայտարարությանը, որում կոչ էր արվում պահպանել երկրում բարոյական, ընտանեկան արժեքները։

Ըստ ինտերնետի լուրերի՝ նյութերը պատրաստեցին ԶԱՐԻՆԵ ՍԱՖԱՐՅԱՆԸ եւ ԱՐԹՈՒՐ ԾՈՒԽԿՅԱՆԸ

Զանազան

ՆԱՊՈԼԵՈՆԸ ԵՒ ՀԱՅԵՐԸ

▼ Նապոլեոնի վարձկան զինվորներից բաղկացած բանակը կազմված էր առավելաբար հայկական եւ կովկասյան լեռնականներից:

▼ 1804 թ. Նապոլեոնը Փարիզի Արեւելյան լեզուների վարժարանում հիմնադրել է հայագիտական ամբիոն:

▼ Նապոլեոնը դիվանագիտական առաքելությամբ պարսից շահի մոտ է ուղարկում Միր Դավութ անունով մի հայի, որին նվիրում է Պատվո սուր, իսկ Շահը նրան Փարիզում դեսպան է նշանակում (1806-1818 թթ.):

▼ Նապոլեոնը իր ռուսական արշավանքի ձախողման մասին այսպես է արտահայտվել. «Չեմ կարծում, թե ռուս գյուղացիները կարողանային նման ռազմավարություն հղանալ, ենթադրում եմ, որ խորամանկ հայերի մասը խառն է այստեղ»:

ՄԱՐԱԹՈՆՅԱՆ ՎԱԶՔ

Մ. թ. ա. 490 թ. Մարաթոն գյուղում աթենացիները պատերազմ մղելով՝ պարտության մատնեցին իրենց վրա հարձակված թվով մեծաքանակ պարսից ուժերին:

Հաղթանակի լուրը մայրաքաղաք հասցնելու համար մի զինվոր ճակատամարտի վայրից մինչեւ Աթենք 42 կմ 195 մ տարածություն վազեց եւ ավետիսը հաղորդելուց հետո ընչասպառ ընկավ գետնին:

Այս զինվորի հիշատակը ոգեկոչելու համար ամենաերկար վազքի մրցումները հետագայում անվանվեցին մարաթոնյան՝ պահպանելով տարածության նույն չափը:

Ամենապատարբեր գյուտեր

Գյուտ	Գյուտարար	Երկիր	Թվական
Տպագրություն	Գուտենբերգ	Գերմանիա	1440
Մանրադիտակ	Ժանսեն	Գերմանիա	1590
Հեռադիտակ	Լիպըրշի	Հոլանդիա	1608
Շոգենավ	Ֆուլթոն	ԱՄՆ	1803
Կարի մեքենա	Թիմոնիե	Ֆրանսիա	1825
Հեռագիր	Մորս	ԱՄՆ	1836
Լուսանկար	Դակեր եւ Նիեպս	Ֆրանսիա	1838
Վերելակ	Օթիս	ԱՄՆ	1884
Սուզանավ	Հոլլընտ	ԱՄՆ	1891
Օդանավ	Ռայթ եղբ.	ԱՄՆ	1903

ԹԵՅ

◆ Թեյն օժտված է շատ օգտակար հատկություններով: Մեկ բաժակ թեյը հագեցնում է ծարավը, անցկացնում հոգնածությունը, թարմացնում է, առույգացնում: Թեյը պարունակում է կոֆեին, թեոբրոմին, վիտամիններ, կատեխին, որոնք խթանում են նյութափոխանակությունը, լայնացնում արյունատար անոթները: Օրական կարելի է խմել 5-6 բաժակ թեյ:

◆ Կանաչ թեյը բարերար ազդեցություն է թողնում սիրտ-անոթային համակարգի, լյարդի գործունեության վրա, ինչպես նաեւ նպաստում է արյունաստեղծմանը:

◆ Մտավոր եւ ֆիզիկական հոգնածությունը թեթեւացնում է մեկ բաժակ կիտրոնով թեյը:

◆ Վաղուց ի վեր կաթով եւ մեղրով թեյը որպես քրտնաբեր միջոց օգտագործում են մրսածության եւ հարբուխի ժամանակ:

◆ Թարմ, այսինքն՝ նոր պատրաստած թունդ թեյով լվանում են աչքերը, երբ վերջիններիս մեջ որեւէ ծեղ կամ փոշի է ընկել:

◆ Իր բոլոր օգտակար հատկություններով հանդերձ, թեյի չափից ավելի օգտագործումը (հատկապես մուգ թեյի) օրգանիզմի համար վնասակար է:

◆ Թեյը համեղ, բուրավետ եւ օգտակար կլինի միայն ճիշտ պատրաստելու դեպքում: Ջուրը երկար եռացնել չի կարելի: Թեյամանը, որ պետք է լինի հախճապակյա կամ ճենապակյա (ոչ մի դեպքում մետաղյա), ողողել տաք ջրով, մեջը լցրել թեյ եւ կիսով չափ եռացրած ջուր, ծածկել անձեռոցիկով եւ թողել 5 րոպե: Հետո նորից ջուր ավելացրել եւ պահել 5-7 րոպե:

◆ Երբ թեյի երեսին փրփուր է առաջանում, ուրեմն թեյը ճիշտ է պատրաստված: Փրփուրը հեռացնել պետք չէ, կարելի է ուղղակի խառնել:

◆ Թեյի որակը կախված է նաեւ ջրից: Օրինակ, հանքային աղերով հարուստ ջոր, շատ քլոր պարունակող ջրով թեյը համեղ չի ստացվում: Որքան ջուրը մաքուր է եւ փափուկ, այնքան թեյը համեղ է: Ջուրը նախընտրելի է եփել թույլ կրակի վրա:

◆ Երբ ուզում եք համեղ ու թունդ թեյ խմել, պատրաստեք այնքան, որքան անհրաժեշտ է միանգամից խմելու համար: Թուրմի հետ մեկ օրում ոչինչ չի պատահի, սակայն այդ թեյը չի առույգացնի, ուժերը չի վերականգնի:

Նպատակահարմար է տանը ունենալ տարբեր չափերի մի քանի թեյնիկ՝ մեկ, երեք, հինգ գավաթի համար:

ԽՈՀԱՆՈՑ

Հալած պանրով ձվածեղ

40 գ բուսական յուղ, 4 ձու, 4 ճաշի գդալ կաթ, աղ, հալած (ցանկալի է՝ շվեյցարական) պանիր, կանաչ սոխ:

Բուսական յուղի մեջ լցնել ձվի եւ կաթի խառնուրդ (խառնուրդին աղ անել), խառնել հալած պանիր, առատ, մանր կտրտած կանաչ սոխ ցանել եւ հասցնել շիլայանման վիճակի:

☎ 529353 Անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

■ **Կվարձեմ** 2 սենյականոց բնակարան Աջափնյակում, դասարկ, հեռախոսով, 40-50 դոլարի սահմաններում: Հեռ. 390282:

■ **Վաճառվում է** «АГРЕГАТ» սառնարան 30 տոննա տարողությամբ: Գինը 350 դոլար: Հեռ. 256813:

■ **Վաճառվում է** 2 սենյականոց վերանորոգված բնակարան 15-րդ թաղամասում: Գինը 8000 դոլար: Հեռ. 357640, Անահիտ:

■ **Վաճառվում է** ERICSON բջջային հեռախոս: Գինը 25 դոլար: Հեռ. 24-65-12, Վարդան:

■ B, C, D, E կատեգորիաների, նաեւ «Գազ»-ի սարքավորումով աշխատող մեքենաներ վարելու իրավունքով առաջին կարգի վարորդը **փնտրում է** վարորդի կամ ավտոինժեներ-մեխանիկի աշխատանք: Հեռ. 62-50-34:

■ **Վաճառվում է** 90 թ. արտադրության MERSEDES-BENZ 300E-24, գույնը՝ երկնագույն մետալիկ, հոյակապ վիճակ, վազքը՝ 131.000, շարժ. հզոր.՝ 220 ձիաուժ: Նախնական գինը 7500 դոլար: Հեռ. 53-26-68, 499442:

■ **Վաճառվում է** KONICA-UBIX A3 պատճենահանման սարք: Հեռ. 47-27-02:

■ **Վաճառվում է** 2 սենյականոց բնակարան Արարատյան 2-րդ զանգվածում, 9/7 հարկում: Գինը 6.500 դոլար: Հեռ. 77-17-74:

■ **Վաճառվում է** 36 քմ տարածքով 2 սենյականոց բնակարան Քասախ գյուղում, պատշգամբ, արեւկող, գեղեցիկ տեսարան, 400 քմ հողամաս, ոռոգման եւ խմելու ջուր, հոսանք, չբնակեցված, նորմալ վիճակ: Գինը 3000 դոլար: Հեռ. 55-04-45:

■ **Վաճառվում է** «Երեւան» դաշնամուր: Գինը 50 դոլար: Հեռ. 34-51-98:

■ **Վաճառվում է** սառնարան «Свиага», բարվոք վիճակում: Գինը 30 դոլար: Հեռ. 58-82-07, 58-84-02:

■ **Տեղական լվացքի մեքենաների վերանորոգում** մատչելի գներով: Հեռ. 22-76-09:

■ **Վաճառվում է** 2 սենյականոց բնակարան Կոմիտաս 56 հասցեում: Հեռ. 23-39-98:

■ Մասնավոր հետախուզական եւ իրավաբանական ծառայություն: Հեռ. 09489967:

■ **Վաճառվում է** փոքրիկ սեղան, չինական ծածկոց 2 մահճակալի համար, սեւ փայտից վիետնամական սկուտեղ, չինական ծաղկաման, կեղծամ, մեծ խորհրդային հանրագիտարան, հեռ. 25 31 56, 25 18 45:

■ **Վաճառվում է** նոր CD-ROM, հեռ. 72 70 87 (ժ. 19:00-ից հետո):

■ **Վաճառվում է** 2 հարկանի սեփական տուն, Բութանիա թաղամասում (Սուվորովի նրբ.), անկյունային տուն, քարե կապիտալ շինություն, առանց հողամասի, ունի ծեղնահարկ, ավտոտնակ, մշտական ջուր, 6 սենյակ, հեռախոս: Գինը՝ 20000 դոլար նախնական, հեռ. 09 40 86 06, Գեւորգ:

■ **Վաճառվում է** դրամարկղային ապարատ բուլղարական, գինը՝ 150 դոլար, գազի ջրատաքացուցիչ, գինը՝ պայմանագրային: Հեռ. 63-58-39, 22-10-52:

■ **Կվարձեմ** 2 սենյականոց բնակարան 20-25 ԱՄՆ դոլարի սահմաններում) նախապես վճարելով 2 ամսվա վարձը: Սերգեյ, 58 18 41 աշխ., 44 12 07 տ.:

■ **Կգնեմ** Աշտարակ քաղաքում 2 սենյականոց բնակարան (մինչեւ 400-450 ԱՄՆ դոլարի սահմաններում), 58 18 41 աշխ., 44 12 07 տ. (Սերգեյ):

■ **Կգնեմ** 3 սենյականոց բնակարան փոքր կենտրոնում առանց միջնորդի: 36-68-71:

■ **Կգնեմ** 2 կամ 3 սենյականոց 5000 դոլարի սահմաններում: 63-18-81

■ **Վաճառվում է** քաղաքի կենտրոնում տներ եւ հողատարածք Ամիրյան փողոցում, հեռ. 56 44 86:

■ **Վաճառվում են** հեռուստացույց «Радуга» եւ «Электрон», ինչպես նաեւ լվացքի մեքենաներ 1-5 տարի երաշխիքով, հեռ. 25 68 13:

■ **Վաճառվում է** Նորք-Մարաշ ամառանոցային տուն, 2,5 հարկ, 2000 քմ հող, օժանդակ կառույցներ, մշտական ջուր, գազի հնարավորություն, պտղատու այգի, առեւտրի օբյեկտ, 2 ավտոտնակ: Հեռ. 65-00-43:

■ **Կգնեմ** 3 սենյականոց բնակարան Դավիթաշենում, Սպիտակ խանութի հարեւանությամբ: Հեռ. 36-80-23:

■ **Վաճառվում է** 4 սենյականոց բնակարան Կիլիկիա թաղամասում (տոնավաճառի մոտ), 4/1 հարկում, դիմացն ունի կիսակառույց շենք 60 քմ ընդ. տարածքով, գինը՝ պայմանագրային: Հեռ. 52-53-97, 09401663:

■ **Վաճառվում են** նոր լվացքի մեքենաներ՝ Рига, Волга, Ока: Գինը՝ պայմանագրային: ДЕСНА (նոր)- գինը՝ 25.000, ДЕСНА (վերանորոգ.)- գինը՝ 16.000, երաշխիքով: Հեռ. 22-76-09, Վրեժ:

■ **Վաճառվում է** պաս-կահույք 97 թ. արտադրության, եվրոպական: Գինը՝ պայմանագրային, Հեռ. 52-80-98 (18:00-ից հետո):

■ M&T ընկերությանը պահանջվում է օպերատոր գործավարի աշխատանքի համար՝ անգլերենի եւ համակարգչի իմացությամբ, աշխատանքային փորձով: Հեռ. 52-57-71:

■ **Կկատարեմ** բնակարանների էլ. մոնտաժ: Հեռ. 24-65-12, Վարդան, 55-31-90, Ռուբիկ:

■ **Կգնեմ** բջջային հեռախոսի քարտ: Հեռ. 24-65-12:

■ **Վաճառվում է** 1 սենյականոց բնակարան Աբովյան 22ա շենքի 11/2 հարկում, ընդ. տար. 54 քմ, 150 լ տաք եւ սառը ջրի բաք: Գինը՝ 15.000 դոլար: Հեռ. 58-60-75, Սաթիկ:

■ **Վաճառվում է** զգեստապահարան 3 դռնանի, արտասահմանյան, լավ վիճակում, գինը 130 դոլար: Հեռ. 56-28-31:

■ **Շտապ փնտրում եմ** կահույք տեղափոխող ավտոմեքենա: Հեռ. 56-28-31:

■ **Կվարձեմ բնակարան**՝ ամսական 20 դոլարի սահմաններում, ցանկալի է հեռախոսով: Նախապես կվճարեմ մի քանի ամսվա վարձը: Հեռ. 62-54-32:

■ **Վաճառվում է** 8 ամսական էգ դալմատին ցեղատեսակի, պատվաստած, անձնագրով: Գինը 50 դոլար: Հեռ. 61-83-12:

■ **Պարապում եմ** ֆրանսերեն ինչպես դպրոցականների, այնպես էլ ուսանողների հետ: Հեռ. 43-77-72:

■ **Վաճառվում է** մանկական մահճակալ: Հեռ. 28-49-39:

■ **Պարապում եմ** ռուսերեն դպրոցականների, ուսանողների, արտասահմանցիների հետ՝ գրավոր, բանավոր: Աշխատանքային մեծ փորձով դասախոս: Հեռ. 64-56-26:

■ **Վաճառվում է** 1 սենյականոց բնակարան սեփ. տան 2-րդ հարկում, Տիգրան Մեծ հասցեում: Նախնական գինը 8000 դոլար: Հեռ. 52-26-34:

■ **Վաճառվում է** 2 սենյականոց բնակարան Ավանում, 9/9 հարկում, 2 բաց պատշգամբ, երկաթյա դուռ, նորմալ վիճակում: Հեռ. 61-72-58:

■ **Վաճառվում է** ակորդեոն «WETMEISTER» 80 բաս, բազկաթոռ, պատուհանի ճաղ, ֆոտոխոշորացուցիչ, կրակմարիչ, լվացարան: Հեռ. 28-49-39:

■ **Վաճառվում է** լրագրասեղան: Հեռ. 24-40-22:

■ **Վաճառվում է** «Заря» դաշնամուր, 100 դոլար: Հեռ. 45-30-17:

■ **Կատարում եմ** ցանկացած բարդության տեքստերի հայերենից ռուսերեն թարգմանություններ համակարգիչով: Գինը՝ պայմանագրային: Հեռ. 36-00-06:

■ **Վաճառվում է** նոր վերելակ մեկ տոննա բեռնատարողությամբ: Գինը 1000 դոլար: Հեռ. 0941-90-18:

■ **Կգնեմ** «Ժիգուլի» մակնիշի ավտոմեքենա: Հեռ. 52-38-50 (10:00-18:00):

■ **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան III մասում, Մանթաշյան փող., երկու ավտոտնակով, նկուղով, խորդանոցով, 5/5 հարկում, վերանորոգված, դռները փոխված, բարվոք վիճակում, խոհանոցի կահույքով: Գինը 13.000 դոլար: Հեռ. 55-73-30:

■ **Կգնեմ** բջջային հեռախոսի քարտ: Հեռ. 24-65-12 (18:00-ից հետո), Վարդան:

■ **Վաճառվում է** ամառանոց Երեւանից 10 կմ հեռու, Երեւան-Սեւան ճանապարհին կից, 2,5 հարկանի, 2 պատշգամբ, սանհանգույց, հոսանք, հարմարավետ բնակարան, 550 քմ այգի, պտղատու ծառեր, ջրի բաք, ոռոգման ջուր, ավելացնելու հնարավորություն, երկաթե դարպաս: Գինը 6000 դոլար: Հեռ. 46-63-59, 42-46-26:

■ **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Ավան-Առինջ թաղամասում, 9/7 հարկում, ԴԱԿ, կապիտալ վերանորոգված, վերելակն աշխատող, ջուրը կանոնավոր: Հեռ. 62-50-34:

■ **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Ավան-Առինջ թաղամասում, 9/2 հարկում, 100/48 տարածք, վերանորոգված, կաղնե մանրահատակ, ներկառուցված պահարաններ, արեւկող: Գինը 12.500 դոլար: Հեռ. 58-95-68:

■ **Վաճառվում է** 4 սենյականոց բնակարան III մասի շրջակայքում, 5/5 հարկում, ընդհանուր մակերեսը 105 քմ, բավարար վիճակում, բաց եւ փակ պատշգամբ, սանհանգույցը գերազանց վիճակում, գինը՝ 15.000 դոլար (նախնական), հեռ. 48-55-48:

■ **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Խորենացու եւ Նար-Դոս փողոցների խաչմերուկում, 16/7 հարկում, փակ, մեծ պատշգամբ, բարվոք վիճակում, գինը՝ 14.000 դոլար (նախնական): Հեռ. 576849:

■ **Վաճառվում է** 4 սենյականոց բնակարան 16-րդ թաղամասում, 16 հարկանի շենքի 10-րդ հարկում, լավ վերանորոգված, հյուրասենյակը կոնդիցիոներով: Գինը 9000 դոլար: Հեռ. 35-60-40, 35-54-34:

■ **Վաճառվում է** 2 սեն. բն. 9/9 հարկ. դարձած 3 սեն., ընդհանուր մակերեսը 66 քմ, Շարուրի փող. (Զարթախ): Գինը 5000 դոլար: Հեռ. 46-64-13 (ժ. 18-ից հետո)

■ **Վաճառվում է** 4 հարկանի առանձնատուն Կիեւյան 2, նրբ. 18 հասցեում, ունի 600 քմ հողամաս, կապիտալ վերանորոգված, լողավազան, սաունա: Հեռ. 22-54-88: Դիմել առանց միջնորդների:

■ **Վաճառվում է** 2 հարկանի վարչական շենք ԳՈՒՄ-ի մոտակայքում՝ 2500 քմ տարածքով, ունի ցանկապատված պարտեզ՝ 5900 քմ, երեք կողմից ճանապարհ, 3-րդ հարկ ավելացման հնարավորություն, հարմար է բուհի, օֆիսի, արտադրության համար: Հեռ. 54 55 17, 56 55 65, 23 87 74:

■ **Վաճառվում է** 3 սենյականոց վերանորոգված բնակարան փակ պատշգամբով՝ Սերգեյան ինստիտուտի շրջակայքում, հեռ. 27-11-06:

■ **Վաճառվում է** 3 սենյականոց բնակարան Շենգավիթի շրջանում, 5/4 հարկում, ընդհանուր տարածքը 70 քմ, նորմալ վիճակում, երկաթե դուռ, փակ պատշգամբ, 2 տեղանոց ավտոտնակ: Գինը՝ պայմանագրային: Հեռ. 48-48-67:

■ **Փոխանակում եմ** Երեւանի կենտրոնում գտնվող 76 քմ տարածքը մայրաքաղաքի մերձակայքում գտնվող առանձնատան հետ: Հեռ. 09423833:

■ **Վաճառվում են** 1, 2, 3, 4 սենյականոց բնակարաններ կենտրոնում: Հեռ. 57-09-08

■ **Վաճառվում է** 1200 քմ սեփականաշնորհած հողամաս «Հայֆիլմի» մոտակայքում (Քասախ-Ավան): Գինը՝ պայմանագրային: Հեռ. 57-70-91:

■ **Վաճառվում է** 800 քմ տուն-հողամաս Օշականում: Գինը՝ պայմանագրային: Հեռ. 34-40-71:

Հեռուստածրագիր

19 հուլիս, ուրբաթ

Հ1

8.00, 9.20 Առաջին ծրագիր
9.00 Հայլուր
10.25 Բոհեմ
11.00 Հ/ս-լ «Սիրո կախարդանք»
11.45 Կեսգիշերային ճեմընթաց
12.40 Բարի ախորժակ
13.00 Հայլուր
13.20 Ռուբիկոն+
17.00 Հայլուր
17.20 Արեգ
18.00 Ս-լ «Սիրո կախարդանք»
19.00 Երեկոյան Երեւան
19.20 «Բարի ակնթարթ»
20.10 Այլուր
20.20 Եկեղեցական կյանք
20.35 Տուն-տունիկ
21.00 Հայլուր
21.50 Ոսկի նշան
22.00 Պոեզիայի ակնթարթներ
22.15 Գ/Ֆ «Մարդը Կապուցինների փողոցից»
00.00 Հայլուր
00.20 Կեսգիշերային ճեմընթաց
1.20 Հայլուր (ռուսերեն)
1.25 Հայլուր (անգլերեն)

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

08.00 Բարի լույս, Հայաստան
(08.30, 09.30 Լուրեր)
10.00, 18.00 Ս-լ «Անտոնելլա»
10.50 «Խառնաշփոթ»
11.10 Եթե ես լինեի...
11.50 «Աղախանյան-շոու»
12.20 Գ/Ֆ «Ունիվերսալ զինվոր 2»
16.00 Լուրեր
16.20 Բնության արգելանոցները
16.45 Մուլտֆիլմ
17.10 «Լեզուների համաստեղություն»
17.30 «Եռաֆազ»
18.55 Երիտասարդական հայացք
19.20 Հենակետ
20.00 Լուրեր
21.00 Գ/Ֆ «Հատուկ գործակալ Կորկի Ռոմանոն»
22.40 Բեմական խաչմերուկ
23.15 «1-02»
23.30 Լուրեր
ԱՊՀ նորություններ
00.00 «Սեկտոր PRO»

Կ

19.30 «Գնդիկ Բոլոնիկ»
19.50, 22.00 Բախտացույց
20.00 Մամուլի խոսնակ
20.15 Գ/Ֆ «Մահացու վտանգի մեջ»
22.05 Գ/Ֆ «Ջոն Քլենսի օպերատիվ կենտրոնը»
00.00 Մամուլի խոսնակ

ԱՐՄԵՆԻԱ

08.30, 15.00, 18.00, 20.30, 01.30 ժամը
09.00, 21.00 CNN
9.10, 15.30 Մուլտֆիլմ
10.30, 19.35 Ինչո՞ւ ես, բարեկամ
11.00 Համերգ
11.30, 20.00 Ավտոսրահ-2000
12.00 Ս-լ «Իտալական կրքեր»
13.00, 21.30 Բլից
13.25 Գ/Ֆ «Էվոլյուցիա»
15.30 Գ/Ֆ «Դոննի Բրասկո»
17.40 «Տանիք»
18.30 Մեր հաղթանակը
19.00 Բումերանգ
22.00 Վարկանիշ
22.40 Բեռնարդ Շոու
23.30 Ս-լ «V.I.P.»
00.15 Գ/Ֆ «Հրեշի սեփականությունը»
02.30 Գ/Ֆ «Գիշերային կինոսրահ»

Շանթ

08.00, 09.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00, 01.00, 03.00 «Հորիզոն»
08.15, 20.20 «1/52»
08.45, 21.45 «Նոստալջիա»
09.15, 19.00 Հ/ս-լ «Ճասուն»
10.15, 17.15 Հ/ս-լ «Լողափ»
11.00, 15.45 Ս-լ «Փառքի ռենջերներ»
11.20, 16.15 Մ/ս-լ «Տեսուչ Գաջեթը»
11.40, 16.45 Մ/ս-լ «Բոբիի աշխարհը»
12.15 Վ/Ֆ «Պատմության ալիք-Չնեմարդը եւ այլ հրեշներ»
13.00 Ցերեկային կինոնկար
14.30, 22.45 «Պատահական վկա»
15.15 Երգիծական ս-լ «Մեծ»
18.15 Վ/Ֆ «Պատմության ալիք-Լուսնոտները»
20.30 «Հեռանկար»
21.30 «Ծո-ից ծո Հայաստան»
22.40 Եսիմ
23.15 Ֆիլմ DVD
01.15 Գեղֆիլմ

ԵՐԵՎԱՆ

07.00 ТВЦ «Տրամադրություն»
09.00 Առավոտ
10.30, 16.45, 21.15 Մուլտֆիլմ
11.00 «Երակ»
11.50, 16.35, 18.50, 21.05 «Ակտուալ-TV»
12.00 Հ/Թ «Ակցենտ»
12.30 ТВЦ «Տարեթիվ»
13.40 ТВЦ «Գաղտնի նյութեր»
14.30 «Ներշնչանք»
15.00, 00.50 ТВЦ «Իրադարձություններ»
15.15 «ТВЦ Մոսկվա» Ս-լ «Տեսուչ Դերրիկ»
19.00 «Գարուն-2002»
19.55 ТВЦ Ս-լ «Առանց սիրո իրավունքի»
20.40 «Բուրգ»
21.30 «Այս երեկո, այս ժամին»
22.30 «Հեռուստաֆուտբոլ+ է. Մարկարով-60»
00.00 Համերգ
Ավարտին գիշերային կինոսրահ

ՍԻՆԵՄԱՔՍ

8.30 Ֆանտաստիկ «Մարդ-հրթիռը»
9.55 Կոմեդիա «Ստախոսը»
11.15 Մարտաֆիլմ «Գրավում»
12.55 Կոմեդիա «Ռաշմոր ակադեմիա»
14.25 Մարտաֆիլմ «2000. հայտնության պահը»
16.05 Ֆանտաստիկ «Եկվորների տիեզերանավը»
17.30 Ֆանտաստիկ «X մարդիկ»
19.10 Մելոդրամ «Սիբիրյան սափրիչը» (2-րդ մաս)
20.40 Կոմեդիա «Ես, կրկին ես եւ Իրենը»
22.30 Մարտաֆիլմ «Թշնամու թիկունքում»
00.10 Թրիլեր «Ոչ պատշաճ առաջարկություն»
2.05 Թրիլեր «Մարդասպանն անցյալից»
3.30 Թրիլեր «Գրավում Բեւերլի Հիլզում»
4.55 Դրամա «Չինեկել»
6.05 Դրամա «Արյունոտ հինգշաբթի»

ԱՐՄՆԵԱԿՈՌ

11.05, 19.00 Մ/ս-լ «Նինձյա կրիաները»
11.30, 19.30 «16»
12.00, 14.55, 23.00 Համերգ
12.15 «Կուկուռիկ»
12.45 Մ/Ֆ «Չկնոռս կատուն»
13.00 «Մեր կինոն». «Կապիտան Առաքել»
15.10 Մ/Ֆ «Հաջողակ Հեփին»
16.00, 02.00 Երեք տենորների համերգը (ստերեո)
17.00 Կարճ լուրեր
17.05 Մ/Ֆ «Հեքիաթ Սալթան թագավորի մասին»
18.00 «Մոլորակի խաչմերուկներում». Մարոկո
20.00 Տեսահանրագիտարան «Բույսերի կյանքը»
20.10 Ջորջ Բենսընի համերգը
20.30 «Պատուհան դեպի աշխարհ»
21.00 «Ծափ-ծափեր»
21.30 Երաժշտական ֆիլմ «Սփայս գըրլզի աշխարհը»
23.15 «Մինչեւ 18 եւ ավելի»
23.50 «Բիթլզ» ակումբ
00.10 Բեռնարդո Բերտոլուչչիի «Սահարկող գեղեցկություն» մելոդրամը

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

9.00, 17.45, 20.45, 22.15 Մուլտծրագիր
10.00 Վերկացիկ
10.15 Գ/Ֆ «Դ'Արտանյանը եւ երեք հրացանակիրները» (1-ին սերիա)
11.45 Երալաշ
12.00 Մ/Ֆ «Ուրվական նավը»
13.00 Կ/Կ «Բարբոս շունը»
13.30 Մ/Ֆ «Դինոզավր»
15.00 Գ/Ֆ «Դ'Արտանյանը եւ երեք հրացանակիրները» (2, 3-րդ սերիա)
19.00 Օլիմպիկ
19.30 Վ/Ֆ «Երկնագույն մոլորակ-2»
20.30 Մեր հայրենիքի պատմությունը
21.00 Գ/Ֆ «12 աթոռ» (1-ին սերիա)
22.30 Համաշխարհային երաժշտության գանձարան (Գլորիա Էստեֆան)

ԱԼՄ

08.00, 13.00, 17.00, 20.00, 00.50 Օրեգոր
08.30 «Այգաբաց»
10.30, 19.00 Հ/ս-լ «Անսիրտ գեղեցկուհիները»
11.20 «Պահեր»
11.30 Գ/Ֆ «Արկածներ որոնողները»
13.20, 21.10 Փոփ-կուռք
14.00 Գ/Ֆ «Մումիա 2»
16.10 Ձեր լուման
16.40 Մեր խակն ու մեր հասակը
17.30 Մուլտֆիլմ
18.00 Ամեն ինչ կինոյի մասին
18.10 Տարեթվեր եւ մարդիկ
18.20 Համերգ. «Queen»
19.50 Ավանդապատում
20.30 Ֆյունիկ

ԱՐԺԵ ԴԻՏԵԼ
20.30 «ՖՅՈՒՆԻԿ»
Աղետի գոտուն վերաբերող հաղորդում։

21.50 Կնոջ օրագիր
22.20 Երաժշտ. տեսահոլովակ
22.30 Մամուլի տեսություն
22.40 Գ/Ֆ «Բլեյդ 1»
00.40 «Մանկությունս հիշելիս»

ОРТ

7.00 Բարի լույս
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
10.15, 19.20 Ս-լ «Ընտանեկան կապեր»
11.10 Ս-լ «Անկասելին»
12.05, 16.45 Երալաշ
12.15 Օբյեկտիվ
12.35 Մ/ս-լ «Մուկն ու կատուն»
13.15 Ս-լ «Դետեկտիվ գործակալություն «Լուսնի լույս»
14.15 Մարդը եւ օրենքը
15.00 Ժողովուրդն ընդդեմ
16.15 Վավ. ս-լ «Վայրի բաներ»
16.55 Ս-լ «Այժմ կամ երբեք»
17.50 Ս-լ «Սալոմե»
20.25 Վավ. դետեկտիվ «Սպանություններ սցենարով»
21.00 Հրաշքների դաշտ
22.00 Ժամանակ
22.35 «Մեծ համերգ». Ա. Պուգաչովա, Ն. Բասկով, Ֆ. Կիրկորով
00.05 Լ. Ուդովիչենկոն եւ Ա. Ֆիլոզովը «Խաբանիչ հրեշտակների համար» կոմեդիկ դետեկտիվում
01.50 Ա. Ֆեռարեի «Հյուրանոց «Նոր վարդ» թրիլերը

РТР

6.50-10.00 РТР-ի առավոտը
6.50, 7.50, 8.50, 9.50, 19.15, 21.35, 00.20 Լուրեր-Մոսկվա
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 21.00 Լուրեր
7.10 Ուղղափառ օրացույց
7.15, 8.30 Ընտանեկան նորություններ
7.25, 8.20 Ազգային եկամուտ
7.30, 8.40, 17.45 Ազդ
7.40 Ճանապարհային պարեկ
8.10, 9.40, 17.40 РТР-ի փորձաքննությունը
8.25, 9.10, 15.20 Լուրեր-սպորտ
9.15 Մահմեդականները
9.30 Լուրեր. Հերթապահ բաժանմունք
10.10 Ս-լ «Լոս Անջելեսի տապը»
11.00 Ս-լ «Հավերժական կանչ»
12.20 Սվետլանա Ժիվանկովան «Երիտասարդ տարիներ» ֆիլմում
13.45 Նոր «Հին բնակարան»
14.30 Ս-լ «Բեստի»
15.25 «Ինչ է ուզում կինը»
16.10 Ս-լ «Վայրի հրեշտակ»
17.10 Ս-լ «Ընկերները-5»
18.20 Մամուլի ակումբ
19.50 «Հեքիաթներ սիրո մասին»
20.50 Բարի գիշեր, փոքրիկներ
21.55 Ս-լ «Մասնագիտությունը՝ քննիչ»
00.20 Դոլֆ Լունդգրենը «Ծուղակում» ֆիլմում
02.05 Ֆյոդոր Բոնդարչուկը «8 1/2 դոլար» ֆիլմում

НТВ

7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 23.00 Այսօր
7.05, 7.35, 8.10, 8.35, 9.10, 9.35, 9.40 Առավոտը НТВ-ում
9.50 Ս-լ «Ոստիկանները»
11.20 Եղանակի տեսություն
11.25 Հույժ գաղտնի
12.20 Բուսական կյանք
13.20 Համով պատմություններ
13.25 Գ/Ֆ «12 աթոռ» (4-րդ սերիա)
15.05 Շարունակությունը հաջորդիվ...
16.00 Պեպսի-չարտ
16.40, 19.40 Քրեական գործ
17.30 Մելոդրամ «Մեծ քաղաքի սանիֆների տակ»
18.35 Ս-լ «Կեղտոտ գործ»
20.35 Ս-լ «Փշրված լապտերների փողոցները»
23.30 Ջ. Ջոունը «Լավագույն ընկերները» կոմեդիայում
01.45 Ամեն ինչ միանգամից
02.20 Թրիլեր «Մեռած քուն»

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

RADIO VAN FM 103

Радиостанция "Радио ВАН"

Реклама-двигатель торговли, это сказали не мы!

Лучшая аудиореклама региона, о нас знают даже в Сибири.
Аудиореклама на любом языке и в любые удобные для Вас сроки.
Изготовление и размещение телерекламы.
Баннеры на нашем сайте (www.magistros.am/van/).
Что Вам нужно, просто позвонить по телефону 540002
Все остальное сделаем мы!

РЕКЛАМНАЯ СЛУЖБА "РАДИО ВАН"

ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ «ՎԱՆ» ՌԱԴԻՈ

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange
ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. հուլիսի 18-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Համ.** ABBR	Ցուցակ Listed	Առք* Bid: Լավագույն գին Best price	Bid: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Bid: Ընդամենը Total qnt.	Վաճառք* Ask: Լավագույն գին Best price	Ask: Միջ. կշռ. գին Avg. price	Ask: Ընդամենը Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Day low	Day high	Avg. price	Total qnt.	Ծավալ Volume
[illegible]	ARMJ	B	1,000.0	1,000.0	10								
[illegible]	ASHB	B											
[illegible]	ASHBP1	B							600.0	600.0	600.0	40,010	
[illegible]	EKGG	B	400.0	400.0	10	58,000.0	58,000.0	7					
[illegible]	ELUS	B	990.0	990.0	10								
[illegible]	EMKFCO	B	500.0	500.0	30								
[illegible]	ERAZ	B	1,990.0	1,990.0	10								
[illegible]	ERJG	B											
[illegible]	ERKB	B	1,500.0	1,500.0	10				2,000.0	2,000.0	2,000.0	4,500	
[illegible]	HASH	B	100.0	100.0	100								
[illegible]	HKBL	B	2,000.0	2,000.0	10								

* [illegible]
** 4 նիշից բաղկացած [illegible]

© Armex

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել Հայաստանի Ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Ակրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 48ա
Հեռ.՝ 41206

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112

Ալս Էրգրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ամերիա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140

Արմի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837, 277814

Արգշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Զաքիյան 8/19
Հեռ.՝ 581578, 566448

Արմբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 542125

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32/16
Հեռ.՝ 544657, (09)400699

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532815

ԷՍ ԿԱԲՐՈՔ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Գայի պող. 57, բն. 15
Հեռ.՝ 640804

Էտալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության փող.49/2
Հեռ.՝ 620600

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417, 569680

Կապիտալ-Մենեջմենթ ԲԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ 23109, 30868

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 544527

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24/5
Հեռ.՝ 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

ՍՓՅՈՒՌ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ
590000 ← ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ → www.spyur.am www.yellowpages.am

Սկանվորդ

1

«Շախմատային նովել» | Նապաստակի նման կենդանի | «Հայի» վերջին վանկը | Գեղջուկ | «HSBC» | Հիմն, դրոշ, ... | Ալբայ Բառնաուլ, Տիբեթ ...

Ընչաքաղց, անկուշտ

Զուդ Լո, ... Ռիվզ | Սուսերով պար | Ծնողներ չունեցող երեխա

Բարբոսաշան սիրած վազքածեւը

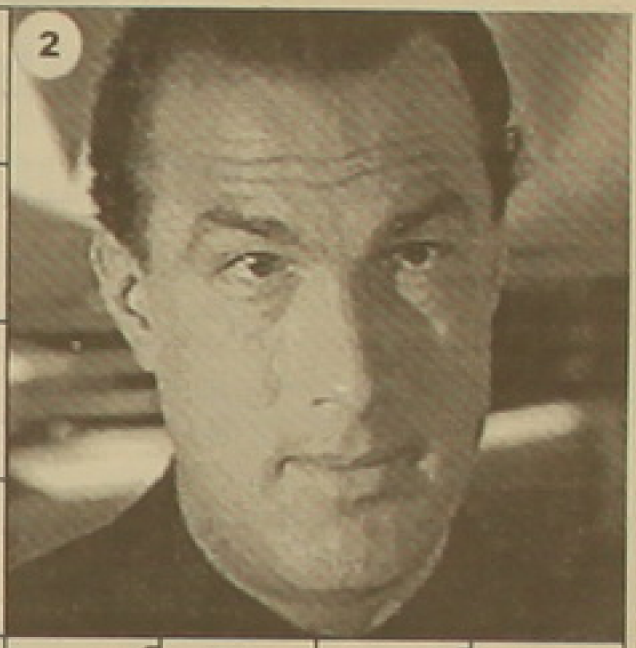

2

3

Ջեռնափայտ | Աքլորի «բնակարան» | Պարզագույն մանրէակերը | Նուշ կամ ... | Մակլերների բազմություն | Ֆրանս. նկարիչ, «Կիթառով կինը» | Դատարկ ստամոքս | Անկողնու գլխավերեւը

Դերվիշ ... | Պիոներ, ճամբար, Դրիմ | Ստույգ քանակաչափ | Տաղաչափական «միավոր» | Տանիքը այլ կերպ

Օտարահունչ բազմոց | Բոնզքամարտիկի «մեռած վիճակ» | Եւ «քերմացք», եւ ավելցուկ | «Հեքիաթային» կառույց

Գինու «մրուրը» | «Ֆիգարոյի ամուսնությունը»

Խպիպ կամ ... | «Արեւափայլ» այր | Կաթի «էրոտիկ» մասը | Բազե | Կուլտուրական «բլոճ» | Արի եւ հեկտարի միջեւ

«Կլուբ» | Ռանչպար, չինական, ... | Համակենտրոնացման ...

Դաշինք, միասնություն | Ոչ խընդրանք, ոչ պահանջ, այլ ... | «Զրիկ արյուն» | «Մայրիկ», ... Վեռնոյ | Հոլիվուդյան արվեստ

3

... Շիրակացի | Ցեղասպանություն | Ընտանի մորի | Աղբի կամ դրամի «սնդուկ»

Առինքի «հարեւանությամբ»

Պատերազմի, աշխատանքի | Վրացու քսակի «բնակիչ» | Լիմոնը հայերեն

Քամուն տալու «ապռանք» | Լենինի հիմնադրած թերթը | Սրանով հարուստ է Նեղոսը | Տարբերություն չկա Օրրա թե ... | Սնանկ, տնանկ, գրպանը ծակ

Հույս, որ հետո լավ կլինի | Երկրացի է չէչենին | 5 | Շարժիչի մխոցի «պատյանը» | Առանց հովարի գլխարկ | Անծրեւի «դեֆիցիտ» հետեւանք | Եփում, թափում է Ա.Մակարեւիչը

Սիդա Ազնավուրի հայրանունը | Կովի «բնակարանը» | Արեւ ոսկի, լուսին ... | Փոստային կոդ

1000 եկեղեցիների քաղաք | Հույսի աղոտ դրսեւորում | Խճճված ուղիների ցանց | «Ուս ուսի տված» թռչուններ

Սուրճի 3 հարված | Մեկ Դանուբից աջ, մեկ էլ ձախ

2 | Պեպոյի ձկնորսական «զենքը» | Կշեռքի, իշխանության | Յանա, Ինդիգիրկա, ... | Իտալացի «միջուկային» ֆիզիկոս | Ռուսական «շշմեցնող» շոկոլադ

1 | Դերասան Ռասել ... | Իր կամքից անկախ | Ծլած, ծեծած ցորենով կերակուր | «Թել շինող» գործիք | Գլխարկացու նրբաքաղիք

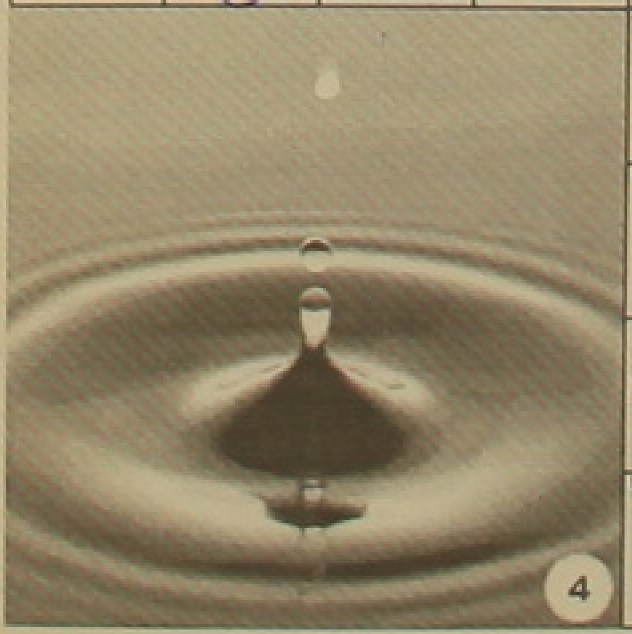

4

«Ժյուլվեռնյան» պատահար | 4 | Հենչում է բաժակաճառից հետո

Հեղուկաչափ

«Ես ... եմ մեր քաղի մեջ» (երգ) | Մաքսիմումի հակառիշը

Մարդունը մաշկ է

5

Օրվա հետքերով

ԽՍՏԱՑՎԱԾ ՌԵԺԻՄ

Ամերիկյան վիզաների գործընթացում անվտանգությունն առաջնահերթ խնդիր է

ԱՄՆ Պետքարտուղարության հուլիսի 12-ի բրիֆինգում, որը մեզ տրամադրել է Ամերիկայի նախկինի համագումարի Երեւանյան գրասենյակը, պատասխանելով մուտքի վիզաների վերանայման ծրագրի վերաբերյալ հարցին, պատասխանատու խոսնակը հայտարարել է, որ ԱՄՆ մուտքի պահանջներում փոփոխություններ չեն եղել: Բոլոր ԱՄՆ ժամանող օտարերկրացիները պարտավոր են իմանալ, որ վիզա ունենալը դեռ չի նշանակում Մ. Նահանգներ մուտք գործելու թույլտվություն ունենալ: Նրանք այդ վիզան պարտավոր են ցույց տալ ժամկետում մուտքի կետում սպասարկող ԱՄՆ ներգաղթի եւ հպատակագրման ծառայության (ՆՀԾ) ներկայացուցչին, որն էլ իր հերթին անունները ստուգելուց հետո կարող է թույլ տալ կամ չտալ տվյալ անձի մուտքն ԱՄՆ. անունները ստուգվում են դաշնային հետախուզական բոլոր գործակալություններից ստացված համակենտրոնացված տեղեկությունների հիման վրա:

Այսպես կոչված «վտանգելի» երկրների թվին պատկանելու համար ներգաղթողներից բացի տվյալ երկիրը մուտք գործել ցանկացողների վիզաների մերժման դեպքերը պետք է 3 տոկոսից նվազ լինեն, պետք է ունենան անձնագիր «կարդալու» եւ կեղծ անձնագրեր հայտնագործելու մեքենայացված համակարգ: Այդ երկրները նաեւ բավականաչափ կայուն պետք է լինեն հաստատելու, որ վերոհիշյալ չափանիշները փոփոխության չեն ենթարկվի ապագայում, պետք է ունենան սահմանային վերահսկողության արդյունավետ միջոցներ եւ ցույց տան բավականաչափ պատրաստակամություն համագործակցելու օրենքը կենսագործող ինչպես Մ. Նահանգների, այնպես էլ միջազգային մարմինների հետ: Վիզաների գործընթացում անվտանգությունն առաջնահերթ խնդիր է:

Այս առթիվ Պետքարտուղարության միջազգային տեղեկատվության գրասենյակը տեղեկացնում է, որ Պետքարտուղարությունը եւ Ներգաղթի ու հպատակագրման ծառայությունը համատեղ այցեր են կատարում օտար երկրներ՝ ստուգելու անվտանգության չափանիշները: Անցյալ տարի, օրինակ, նրանք այցելել են Արգենտինա, Բելգիա, Իտալիա, Պորտուգալիա, Սլովենիա եւ Ուրուգվայ: Այցելությունների զեկուցագրերը ներկայացվում են արդարադատության նախարարություն, որը եւ տալիս է վերջնական գնահատական տվյալ երկրի վերաբերյալ:

Շվեյցարիան կանդամակցի ՄԱԿ-ին

Շվեյցարիայի իշխանությունները պաշտոնապես հայտ են ներկայացրել ՄԱԿ-ին անդամակցելու համար: Եթե հայտը բավարարվի, ապա դրանով կավարտվի Շվեյցարիայի ավելի քան 200-ամյա չեզոքության ժամանակաշրջանը: BBC-ի հաղորդման համաձայն, ՄԱԿ-ի Ընդհանուր ժողովը եւ Անվտանգության խորհուրդը, ամենայն հավանականությամբ, Շվեյցարիային կընդունեն համաշխարհային կազմակերպության մեջ: Բայց առայժմ հայտնի չէ, թե երբ է քննարկվելու այդ հարցը:

Անշուշտ, Շվեյցարիային գրկաբաց կընդունեն ՄԱԿ-ում, քանի որ այդ հարուստ երկիրը կարող է խոշոր անդամավճարներ մուծել: Ի դեպ, նա որպես դիտորդ վաղուց ներկա է ՄԱԿ-ում, բայց անդամ դառնալու դեպքում կկարողանա քվեարկել Ընդհանուր ժողովում, առաջարկել բանաձեւեր եւ ընդգրկվել ՄԱԿ-ի մարմիններում:

Պ. Ռ.

ARMENTEL

«ԱՐՄԵՆՏԵԼԸ» ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է

Համաձայն «Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ եւ ՀՀ կառավարության միջեւ կնքված 21.01.02 պայմանագրի դրույթների, թվային կայանների բաժանորդների, ինտերնետ ցանցից օգտվելու րոպեավճարների եւ հաստատագրված վճարների սակագները ենթակա են ճշտման ամեն եռամսյակ, ՀՀ Կենտրոնական բանկի սահմանած դոլար-դրամ փոխարժեքին համապատասխանեցնելու նպատակով:

2002 թ. սեպտեմբերի 1-ից գործողության մեջ են դրվում թվային կայանների բաժանորդների ամսական վարձերի, տեղական խոսակցությունների, ինտերնետ ցանցից օգտվելու րոպեավարձերի եւ հաստատագրված վճարների հետեւյալ սակագներ՝

Ծառայությունների տեսակները	Սակագինը առանց ԱԱՀ, դրամ	ԱԱՀ 20 %	Սակագինը ԱԱՀ-ով, դրամ
Հիմնական բաժանորդային վարձ (թվային կայանների բաժանորդների համար)			
Բնակչություն	771	154	925
Գործարար եւ կառավարական բաժանորդ	2309	461	2770
Տեղական խոսակցությունների րոպեավճարներ			
Տրամադրվող անվճար րոպեների չափաքանակը (անկախ բաժանորդների կարգավիճակից)	360 րոպե	ամսական	յուրաքանչյուր հեռախոսագծի համար
1 րոպե տեղական խոսակցությունների	վարձ	սկսած	361-րդ րոպեից
Բնակչություն	3.42	0,68	4,10
Գործարար եւ կառավարական բաժանորդ	3,42	0,68	4,10
Ինտերնետ ցանցից օգտվելու րոպեավարձ	(1 րոպեի համար)		
Բնակչություն	0,85	0,17	1,02
Գործարար եւ կառավարական բաժանորդ	0,85	0,17	1,02
ՀԱՍՏԱՏԱԳՐՎԱԾ ՎՃԱՐՆԵՐ			
Տեղական խոսակցությունների րոպեավճարների եւ բաժանորդային վարձի հաստատագրված վճարներ (անսահմանափակ տեղական խոսակցություններից եւ ինտերնետ ցանցից օգտվելու հնարավորությամբ)			
Բնակչություն	2054	411	2465
Գործարար եւ կառավարական բաժանորդ	4363	872	5235

Ծանոթություն

- Տեղական խոսակցությունների եւ բաժանորդային վարձի հաստատագրված վճարման սկզբունքից օգտվելու դեպքում բաժանորդը պետք է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսվան նախորդող ամսվա մինչեւ վերջին օրը ներառյալ «Արմենտել» ՀՁ սպասարկման տեղամասերում կատարի վճարումներ՝ համաձայն սահմանված սակագների.
- Հաստատագրված վճարումները ենթակա են ընդունման միայն այն բաժանորդներից, ովքեր վճարման պահին չունեն ժամկետանց ծառայությունների ժամկետանց պարտքեր.
- Սեպտեմբեր ամսվա համար հաստատագրված վճարներ կարող են կատարել սկսած օգոստոսի 25-ից ըստ վերը նշված սակագների:

ՏԱՄԱՐԱԿԱՑՈՒԹՅԱՆ ՀԵՌԱԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

IREX

Կարճաժամկետ վերապատրաստում ԱՄՆ-ում

ԱՄՆ-ի պետական քարտուղարության կրթական եւ մշակութային հարցերով բաժինը եւ Այրեքս կազմակերպությունը ուրախ են հայտարարելու 2002-03 թթ. «Համայնքային կապեր» ծրագրի մեկնարկը: Ծրագիրը կընթանա հետեւյալ ոլորտներում՝ 1. պատմական եւ մշակութային հուշարձանների պահպանություն - ՀՀ բոլոր մարզերում, 2. լրատվություն, մասնավորապես տպագիր մամուլ - ՀՀ բոլոր մարզերում, բացի Երեւանից, 3. փոքր եւ միջին բիզնեսի զարգացում - Երեւանում:

Անգլերեն լեզվի իմացությունը պարտադիր է միայն բիզնեսի զարգացման ոլորտի համար:

Ծրագիրն ընթանալու է ազատ եւ բաց մրցույթի վարման սկզբունքով: Դիմորդների ընտրությունը կկատարվի նրանց գրավոր հայցադիմումի եւ անհատական հարցազրույցի հիման վրա:

Հայցադիմումների ձեւերը տրվում են անվճար եւ կարող են պատճենահանվել: Դրանց ետ հանձնման վերջին ժամկետներն են՝ օգոստոսի 15-ը Երեւանի բիզնես ծրագիր համար եւ օգոստոսի 16-ը լրատվության ու պատմական եւ մշակութային հուշարձանների պահպանության ծրագրերի համար:

Ծրագրի մասին մանրամասն տեղեկություն ստանալու, ինչպես նաեւ հայցադիմումի ձեւեր ծեռք բերելու համար դիմել «Համայնքային կապեր» ծրագրի աշխատակիցներին ստորեւ բերված հասցեով՝

Միջազգային հետազոտությունների եւ փոխանակումների խորհուրդ/Այրեքս
Հայաստանի նարտարապետների միություն
Երեւան 375019,
Մարշալ Բաղրամյան պողոտա 17, III հարկ
Հեռ. (374-1) 52-65-20; 56-37-81; 52-65-31
Ֆաքս (374-1) 56-14-34; irex@irex.am, Վեբ-էջ www.irex.am

Int@rnet

ԿՐԿԻՆ ԱՆՆԱԽԱԴԵՊ ԱՌԱՋԱՐԿ
ՆՈՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
ԻՆՏԵՐՆԵՏԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՌԱԴԻՈՄՈԴԵՄՆԵՐՈՎ ԿԱՄ DSL ՄՈԴԵՄՆԵՐՈՎ

- 72Կբիթ/վրկ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ԱՐԱԳՈՒԹՅՈՒՆ
- ԳՐԱՆՑՄԱՆ ՎԱՐՁ $100
- ԱՄՍԱԿԱՆ ՎԱՐՁ ԸՆԴԱՄԵՆԸ $300
- ՄՈԴԵՄՆԵՐԸ ՏՐԱՄԱԴՐՎՈՒՄ ԵՆ ԱՌԱՆՑ ԱՄՍԱԿԱՆ ՎԱՐՁԱՎՃԱՐԻ

ԴԻՄԵՔ ՀԵՆՑ ՀԻՄԱ

☎ (09) 492967

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ 5բ հասցեով

ՄԻԺԻ ՀԿ
ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ
INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS - "IDHR" NGO

Հայտարարություն

Միժի-ն հրավիրում է աշխատանքի գործադիր վարիչի

գործադիր վարիչի պաշտոնը զբաղեցնելու համար անհրաժեշտ պահանջներն են

- բարձրագույն կրթություն
- հայերենի եւ անգլերենի վարժ տիրապետում *(գրավոր եւ բանավոր)*
- համակարգչային հմտություններ
- կազմակերպչական ձիրք եւ կարողություն
- հաղորդակցվելու հմտություն
- առնվազն երեք տարվա նշորհնման աշխատանքի փորձ

Եթե ցանկանում եք զբաղեցնել նշված պաշտոնը եւ աշխատել հավաքական ու հանձնառու թիմում **մինչեւ 2002 թվականի օգոստոսի 5-ը ներկայացրեք Միժի կենտրոն**.

1. Աշխատանքային կենսագրություն
2. Դիմում-հայտ

Հասցեն Այգեձոր 4/1, հեռ. 26 47 12, ֆաքս 36 54 85
էլ. փոստ *idhr@arminco.com; idhr@web.am*

«ԿՈՆՎԵՐՍ ԲԱՆԿ» ՓԲԸ-Ն
հայտարարում է մրցույթ հաշվետվությունների եւ վերլուծությունների բաժնի մասնագետի եւ գործավարի թափուր տեղերի համար:

Պահանջվող պայմաններ՝ ***մասնագետի*** համար
- բարձրագույն տնտեսագիտական կրթություն,
- ցանկալի է ունենալ աշխատանքի փորձ բանկային համակարգում,
- համակարգչային ծրագրերի իմացություն,
- անգլերենի տիրապետում:

Պահանջվող պայմաններ՝ գործավարի համար
- բարձրագույն կրթություն,
- համակարգչային ծրագրերի իմացություն,
- անգլերենի, ռուսերենի տիրապետում:

Դիմումները ներկայացնել մինչեւ հուլիսի 31-ը:
Հասցեն՝ Վազգեն Սարգսյան 26:
Լրացուցիչ տեղեկությունների համար
զանգահարել 54 54 16 հեռախոսահամարով:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

1987 թ. արտադրության «Վազ 21-06» մակնիշի ավտոմեքենա, վազքը 70.000, գույնը սավ... ֆարի, SONY մագնիտոֆոն, ալյումինե անիվներ, հեռակառավարվող ազդանշան, գունավոր ապակիներ, BOSCU մակնիշի ձայնային ազդանշան, նոր տաժ: Հեռ. 09423833:

«Ազգ» տպագրատուն. Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը 3000 Ստորագրված է տպագրության 18. 07. 2002 Գինը 100 դրամ